

2023

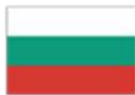
ПРОУЧВАНЕ И АНАЛИЗ НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА МИГ ЛОМ

Дейност № 3 - Проучване и анализ на територията по проект BG06RDNP001-19.610-0106-C01, „МИГ-Лом продължава да развива местната инициатива“, изпълняван по Процедура BG06RDNP001-19.610, Подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., източник на финансиране ЕЗФРСР, Програма за развитие на селските райони (за мерки по чл. 96, т. 2 от ЗПЗП).

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ
ИНВЕСТИЦИОННИ
ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО
ВЪЗМОЖНОСТИ

МИГ ЛОМ
МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

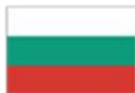
Съдържание

I. ВЪВЕДЕНИЕ.....	2
II. ИДЕНТИФИЦИРАНИ ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ.....	2
III. ИДЕНТИФИЦИРАНИ УЯЗВИМИ И МАЛЦИНСТВЕНИ ГРУПИ.....	26
IV. ИДЕНТИФИЦИРАНИ ПОТЕНЦИАЛНИ МЕРКИ НА ПРОГРАМИТЕ.....	27
V. ПРОЕКТНИ ИДЕИ И ПРОЕКТНА ГОТОВНОСТ НА ПОТЕНЦИАЛНИТЕ КАНДИДАТИ, КОИТО МОГАТ ДА СЕ ВКЛЮЧАТ В СТРАТЕГИЯТА ЗА ВОМР.....	34
VI. ПРОБЛЕМИТЕ И СПЕЦИФИКИТЕ НА ПОТЕНЦИАЛНИТЕ КАНДИДАТИ.....	37
VII. ПРОГРАМИ И МЕРКИ С ВИСОК И СЪОТВЕТНО С НИСЪК ПОТЕНЦИАЛ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ ПО СВОМР.....	40
VIII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ.....	41
IX. ПРИЛОЖЕНИЯ.....	42

Този документ е създаден в изпълнение на проект № BG06RDNP001-19.610-0106-C01, „МИГ-Лом продължава да развива местната инициатива“, изпълняван по Процедура BG06RDNP001-19.610, Подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., източник на финансиране ЕЗФРСР, Програма за развитие на селските райони (за мерки по чл. 9б, т. 2 от ЗПЗП)

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ
ИНВЕСТИЦИОННИ
ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО
ВЪЗМОЖНОСТИ

МИГ ЛОМ
МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящия документ е изготвен в изпълнение на Дейност № 3 – „Проучване и анализ на територията“ от договор № 5/03.05.2023 г. във връзка с Административен договор № РД50-86 от 23.03.2023 г. за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по проект BG06RDNP001-19.610-0106-C01, „МИГ-Лом продължава да развива местната инициатива“, изпълняван по Процедура BG06RDNP001-19.610, Подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., източник на финансиране ЕЗФРСР, Програма за развитие на селските райони (за мерки по чл. 9б, т. 2 от ЗПЗП).

Целта на документа е да се идентифицират заинтересованите страни, уязвимите и малцинствените групи и др., както и на база техните нужди и интерес да се изведат:

- ❖ Потенциални мерки на програмите;
- ❖ Проектни идеи и проектна готовност на потенциалните кандидати, които могат да се включат в стратегията за ВОМР;
- ❖ Проблемите и спецификите на потенциалните кандидати;
- ❖ Програми и мерки с висок и съответно – с нисък потенциал за кандидатстване по СВОМР.

В допълнение, основната цел на проучването е да обхване настоящата ситуация на територията за целите на разработваната стратегия за ВОМР на МИГ-ЛОМ за новия период като обхване широк кръг от заинтересовани страни с оглед:

- ❖ По-добро формулиране на целите и избора на мерки с оглед потенциалните бенефициенти - очаквания, потребности, интерес и готовност за участие в разработването и прилагането на стратегията и потребностите на територията;
- ❖ Постигане на максимална представителност в управлението на МИГ-а и оптимален обхват на Стратегията за ВОМР на МИГ-ЛОМ.
- ❖ Идентифициране на потенциалните бенефициенти и потребностите на територията;
- ❖ Оптимален обхват на Стратегията за ВОМР на МИГ-ЛОМ.

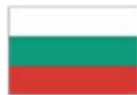
II. ИДЕНТИФИЦИРАНИ ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ

Под „заинтересовани страни“ (ЗС) следва да се разбират всички лица, групи хора, институции, фирми и представители на бизнеса, неправителствени

Този документ е създаден в изпълнение на проект № BG06RDNP001-19.610-0106-C01, „МИГ-Лом продължава да развива местната инициатива“, изпълняван по Процедура BG06RDNP001-19.610, Подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., източник на финансиране ЕЗФРСР, Програма за развитие на селските райони (за мерки по чл. 9б, т. 2 от ЗПЗП)

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ
ИНВЕСТИЦИОННИ
ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО
ВЪЗМОЖНОСТИ

МИГ ЛОМ
МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

организации, неформални образувания на граждани, представители на вероизповеданията и др., които притежават потенциал да бъдат засегнати от реализацията на Стратегия за ВОМР на територията на МИГ-Лом.

За целите на тяхното идентифициране, в рамките на изпълнението на Дейност № 3 от проекта, бе проведено анкетно проучване сред заинтересованите страни – количествен метод за събиране на информация относно проблемите, потребностите и приоритетите на ЗС на територията на МИГ-Лом, като изследването е извадково. За провеждането на изследването е използван методът на проста случайна извадка. За обхващането на по-широк кръг заинтересовани лица то беше проведено както онлайн (<https://survey.alchemer.eu/s3/90577100/SVOMR-MIG-LOM>), така и на терен.

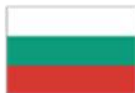
В допълнение, по време на анкетното проучване на терен бяха попълвани образци на фишове за проектни идеи (приложения към настоящия доклад). За целите на проучването бяха разработени два вида проектни фиша – един конкретно за целите на ПК ИП 2021-2027 г. и един общ, касаещ петте програми за финансиране по подхода ВОМР. Общият брой на попълнените проектни фишове е 15. В резултат от анкетното проучване и попълнените проектни фишове, са обхванати следните групи сектори заинтересовани страни:

Сектор	Заинтересовани страни	Сфера
Публичен сектор	Образователни и обучителни организации, организации в областта на социалното включване и маргинализираните общности (Училища, детски градини и др.)	Образование
	Публични органи (община, кметства и други публични органи)	Благоустройство и комунална дейност
Стопански сектор	Предприятия извън сектора на земеделието (Промислени фирми: производствени предприятия, транспорт, складиране и пощи и др.; Фирми – туризъм, ресторантьорство и хотелиерство, ремонт на автомобили и мотоциклети; Фирми – търговия и услуги, включително самоосигуряващи се лица)	Промисленост и транспорт Туризъм
	Земеделски производители и преработватели	Селско стопанство
Нестопански сектор	Културни организации (вкл. читалища, културни дейци – ФЛ и др.)	Култура
	НПО от всички сектори	Спорт, Религия,

Този документ е създаден в изпълнение на проект № BG06RDNP001-19.610-0106-C01, „МИГ-Лом продължава да развива местната инициатива“, изпълняван по Процедура BG06RDNP001-19.610, Подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., източник на финансиране ЕЗФРСР, Програма за развитие на селските райони (за мерки по чл. 9б, т. 2 от ЗПЗП)

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ
ИНВЕСТИЦИОННИ
ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО
ВЪЗМОЖНОСТИ

МИГ ЛОМ
МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Образование,
Социални
дейности, Туризм,
Екология и др.

Основен принос за идентифицирането на ЗС, както и на техните проблеми и потребности има проведеното анкетно проучване на територията на МИГ-Лом. Резултатите от него са представени в настоящия раздел от доклада, както и в следващите, от гледна точка на тематичност и логическа обусловеност на изложението.

Популяризирането на анкетното проучване беше осъществено чрез няколко информационни канала:

❖ Официалната интернет страница на МИГ-Лом - <https://miglom.org/index.php>;

❖ Официалната фейсбук страница на МИГ-Лом - https://www.facebook.com/story.php?story_fbid=pfbid0ccbKE58nbxJ3NdU8yi4M5S74Cn4WQKvyUue57wSJKSk1kQCsfMg9WtPazhZwCa6l&id=100068869583629;

❖ Официалната интернет страница на Община Лом - <https://www.lom.bg/currentNews-3880-newitem.html> и др.

Основната цел на проучването е да изследва настоящата ситуация на територията на МИГ-Лом за целите на разработването на СВОМР, като се обхвалят максимално широк кръг от заинтересовани страни с оглед на:

❖ По-доброто формулиране на целите и избора на мерки с оглед потенциалните бенефициенти и потребностите на територията;

❖ Постигане на максимална представителност в управлението на МИГ-а и оптимален обхват на Стратегията за ВОМР на МИГ-Лом.

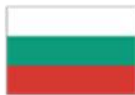
Специфичните цели на проучването са идентифициране на заинтересованите страни на територията, оценка на дейността на МИГ-Лом за предходния програмен период, очаквания, потребности, интерес и готовност за участие в разработването и прилагането на стратегията за водено от общностите местно развитие; проучвания сред населението, бизнеса, публичния и нестопанския сектор на територията, обхванати от стратегията; идентифициране на потенциалните кандидати и бенефициенти по проекти към СВОМР.

По своята същност и структура Анкетната карта включва общо 37 въпроса, които могат условно да се обобщят в четири основни направления:

Този документ е създаден в изпълнение на проект № BG06RDNP001-19.610-0106-C01, „МИГ-Лом продължава да развива местната инициатива“, изпълняван по Процедура BG06RDNP001-19.610, Подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., източник на финансиране ЕЗФРСР, Програма за развитие на селските райони (за мерки по чл. 9б, т. 2 от ЗПЗП)

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ
ИНВЕСТИЦИОННИ
ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО
ВЪЗМОЖНОСТИ

МИГ ЛОМ
МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

❖ Информация за участниците в анкетното проучване:

В това първо направление са групирани 7 (седем) затворени въпроса, като тяхната цел е да бъде събрана следната информация:

➤ Социално-демографски профил на участниците – местоживеене/месторабота, възраст, пол, принадлежност към социална група и др. (въпроси от № 1 до № 7).

Така формулираните въпроси дават възможност да се извърши базова предварителна преценка за допустимост на анкетираните лица по мерките, по които е заявен интерес, както и да се формират групи от ЗС, които да бъдат обособени в процеса на разработване и съгласуване на стратегията за ВОМР.

❖ Информираност на анкетираните лица по отношение на Стратегията за водено от общностите местно развитие на МИГ-Лом в периода до 2020 г.:

В това второ направление са групирани 6 (шест) затворени въпроса, като тяхната цел е да бъде събрана следната информация:

➤ Определяне на степента на информираност на заинтересованите страни по отношение на предходно изпълняваната СВОМР на МИГ-Лом и респективно участието в нейното изпълнение / оценката за въздействието ѝ на територията. Този панел от въпрос подпомага и формулирането на бъдещи мерки, от гл. т. на решаването на конкретни проблеми на територията на МИГ-Лом (въпроси от № 8 до № 13).

❖ Нагласи на участниците, свързани с новия програмен период за разработване на Стратегията за ВОМР 2023-2027 г. на МИГ-Лом:

В това трето направление са групирани 14 (четирнадесет) въпроса, като тяхната цел е да бъде събрана следната информация:

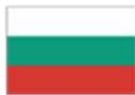
➤ Степента на готовност на респондентите за включване в цялостния процес по разработването на стратегията чрез активно участие в предвидените информационни събития, както и чрез предлагането на конкретни идеи за развитието на населеното място и членуването в сдружение МИГ -Лом (въпроси от № 14 до № 20);

➤ Мнението на участниците в допитването по отношение на потенциала за развитие, проблемите, силните и слабите страни на територията, от което да се изведат и приоритетните нужди и възможности, които да бъдат таргетирани с плановия документ (въпроси от № 21 до № 27).

Този документ е създаден в изпълнение на проект № BG06RDNP001-19.610-0106-C01, „МИГ-Лом продължава да развива местната инициатива“, изпълняван по Процедура BG06RDNP001-19.610, Подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., източник на финансиране ЕЗФРСР, Програма за развитие на селските райони (за мерки по чл. 96, т. 2 от ЗПЗП)

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ
ИНВЕСТИЦИОННИ
ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО
ВЪЗМОЖНОСТИ

МИГ ЛОМ
МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

❖ Интерес към мерки, които да бъдат включени в СВОМР на МИГ-Лом за периода 2023-2027 г.

В това четвърто направление са групирани 7 (седем) въпроса, като тяхната цел е да бъде събрана следната информация:

➤ Обследване на интереса на респондентите към мерките / допустимите дейности предвидени за финансиране по подхода ВОМР по включените в стратегията програми – Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони, програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“, програма „Развитие на човешките ресурси“, програма „Образование“ и програма „Околна среда“, в контекста на местното развитие и за удовлетворяване на нуждите на територията (въпроси от № 29 до № 33).

➤ Мнението на участниците в допитването по отношение на вътрешнотериториално и транснационално сътрудничество между местни инициативни групи и МИГ, МИРГ и други сходни организации от страната и чужбина, както и във връзка с необходимостта от включването на дейности в СВОМР, насочени към създаването на интелигентни селища (въпроси от № 34 до № 35).

❖ Конкретни проектни идеи за СВОМР, както и предложения и препоръки по отношение на нейното изготвяне:

В това последно направление са групирани 2 (два) отворени въпроса, като тяхната цел е да бъде събрана следната информация:

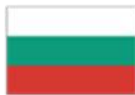
➤ Проектни идеи, с които анкетираните участници в допитването планират да кандидатстват към Стратегията за ВОМР на МИГ-Лом (въпрос № 36) и

➤ Предложения и препоръки на респондентите, отнасящи се до разработваната Стратегия за водено от общностите местно развитие (ВОМР) за период 2023 – 2027 г. на МИГ-Лом (въпрос № 37).

*Забележка: в рамките на изборните по-горе информационни събития Консултантът е подпомогнал Възложителя за тяхното провеждане, като организирането им, както и осигуряването на участници за събитията беше ангажимент на МИГ-Лом.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ
ИНВЕСТИЦИОННИ
ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО
ВЪЗМОЖНОСТИ

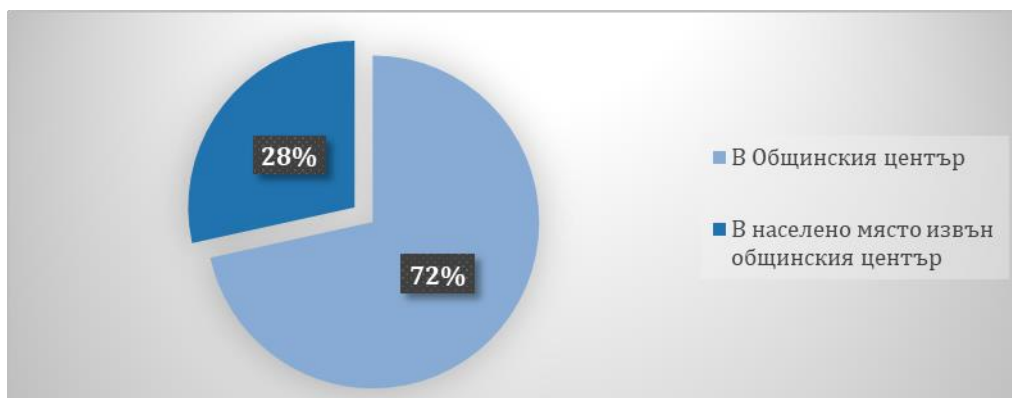
МИГ ЛОМ
МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Социално-демографски профил на участниците

Анкетното проучване е проведено в периода юни 2023 г., като са получени общо 116 анкетни карти. Малко над половината от тях (60 бр.) са постъпили онлайн чрез платформата за провеждане на анкетното проучване, а останалите 56 са събрани на терен, като респондентите са подбрани на случаен принцип, в рамките на територията на МИГ-Лом.

Въпрос № 2 - Моля, конкретизирайте къде:

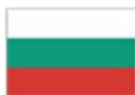
С цел представителност на изследването първият въпрос от анкетата е контролен – „Живеете ли / развивате ли дейност на територията на МИГ-Лом?, с две възможни опции за отговор „Да“ и „Не“. Лицата избрали отговор „Не“ не са допуснати до попълване на следващите въпроси.

Видно от графиката по-горе основният дял от участниците (72.00%) от живеещите / развиващите дейност на територията на МИГ-Лом са посочили отговор „В общинския център“. Съответно останалите 28.00% от анкетираните са посочили, че се локализират в населени места извън общинския център, като: село Трайково, село Ковачица, село Долно Линево, село Замфър, село Добри дол, село Сливата, село Орсоя и село Станево.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ
ИНВЕСТИЦИОННИ
ФОНДОВЕ

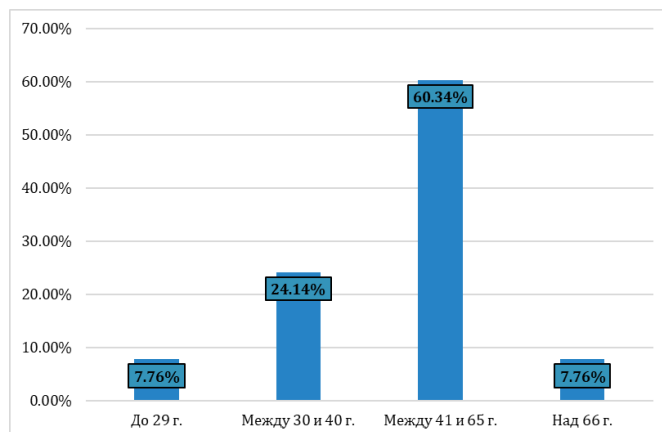
ЕДНА ПОСОКА
МНОГО
ВЪЗМОЖНОСТИ

МИГ ЛОМ
МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА

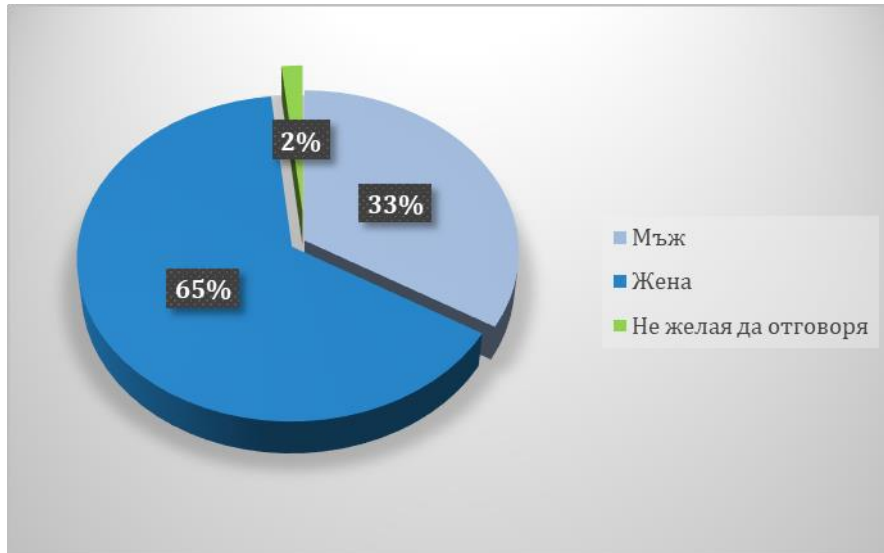
ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Въпрос № 3 - Моля, отбележете в коя от следните възрастови групи попадате:

По отношение на възрастовото разпределение на респондентите се вижда, че в основната си част са в активна възраст (7.76% на възраст до 29 г. / 24.14% на възраст между 30 и 40 г. / 60.34% на възраст между 41 и 65 г.). Делът на анкетираните, които са в пенсионна възраст е нисък – 7.76%.

Въпрос № 4 - Моля, отбележете Вашия пол:

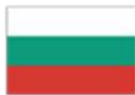

Традиционно за такъв тип проучвания участвалите жени в допитването са повече от анкетираните мъже, съответно 65.00% и 33.00%. Регистриран е и дял от 2.00% от анкетираните, които не са пожелали да посочат своя пол.

Този документ е създаден в изпълнение на проект № BG06RDNP001-19.610-0106-C01, „МИГ-Лом продължава да развива местната инициатива“, изпълняван по Процедура BG06RDNP001-19.610, Подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., източник на финансиране ЕЗФРСР, Програма за развитие на селските райони (за мерки по чл. 9б, т. 2 от ЗПЗП)

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ
ИНВЕСТИЦИОННИ
ФОНДОВЕ

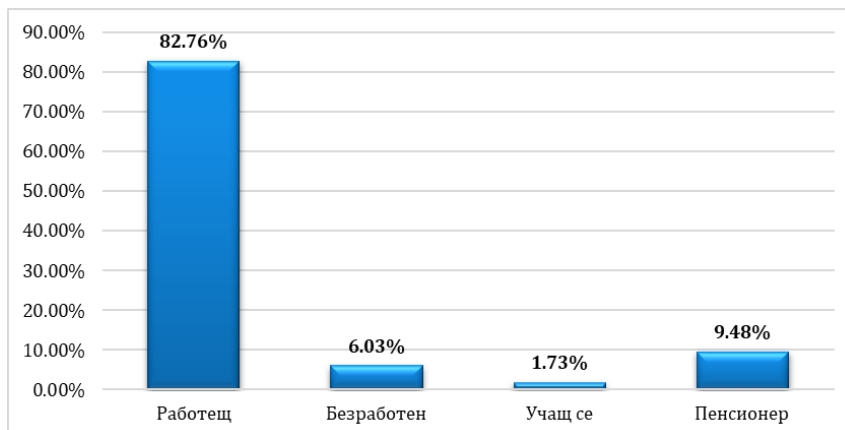
ЕДНА ПОСОКА
МНОГО
ВЪЗМОЖНОСТИ

МИГ ЛОМ
МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА

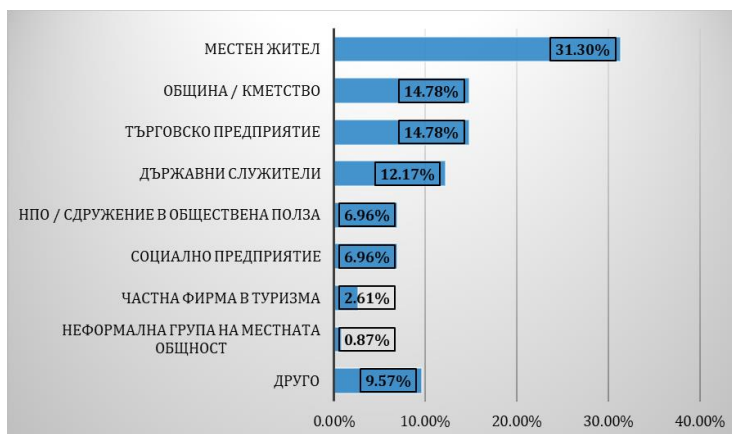
ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Въпрос № 5 - Към коя от следните групи принадлежите?

Предвид, че основният процент от анкетираните лица са в активна възраст е съвсем закономерно най-често посочваният отговор на въпроса „Към коя от следните групи принадлежите?“ да бъде „работещ“ (82.76%). Останалият дял от респондентите съответно са посочили отговори „Пенсионер“ (9.48%), „Безработен“ (6.03%) и „Учащ се“ (1.73%).

Въпрос № 6 - Кое от следните най-точно описва вас / вашата организация / вашата общностна група?

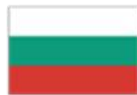

На въпроса „Кое от следните най-точно описва вас / вашата организация / вашата общностна група?“ с най-голям дял са респондентите посочили отговор „местен жител“ (31.30%). Еднакъв дял от допитаните лица са посочили, че участват в проучването като представители на „община / кметство“ и „търговско предприятие“. Посочените процентни дялове на графиката по-горе съответстват на 17 анкетирани лица за всеки посочен отговор. Почти сходен е делът (12.17%) на респондентите, които са избрали отговор „държавни служители“. С по-малки дялове като участници в проучването са се включили и представители на „НПО /

Този документ е създаден в изпълнение на проект № BG06RDNP001-19.610-0106-C01, „МИГ-Лом продължава да развива местната инициатива“, изпълняван по Процедура BG06RDNP001-19.610, Подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., източник на финансиране ЕЗФРСР, Програма за развитие на селските райони (за мерки по чл. 9б, т. 2 от ЗПЗП)

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ
ИНВЕСТИЦИОННИ
ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО
ВЪЗМОЖНОСТИ

МИГ ЛОМ
МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

сдружение в обществена полза“, „социално предприятие“, „частна фирма в туризма“ и „неформална група на местната общност“, а 9.57% от допитаните са посочили отговор „друго (моля, посочете):“, като преобладаващите отговори са – земевладелец и земеделски производител.

Въпрос № 7 - Кой има най-голяма полза от дейностите, предоставяни от Вашата организация/общностна група?

Въпросът допуска повече от един отговор

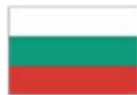
На въпроса „Кой има най-голяма полза от дейностите, предоставяни от Вашата организация/общностна група?“ респондентите имаха възможност да изберат повече от един отговор, като най-често срещаният сред предоставените възможности е „Местна общност / население“ с дял от 63.01%. Лицата, взели участие в допитването и развиващи дейност на територията на МИГ-Лом посочват, че полза от тяхната дейност има за „младежите“ (23.29% от респондентите), както и за пенсионерите на територията (също 23.29% от респондентите). Видно от графиката редица други лица и сфери също са посочени от допитаните лица като получатели на ползи от дейността им, а именно: „местен бизнес / предприемачи“, както и „хора с увреждания“ – всеки с дял от 20.55%. Групите на пълнолетните, децата и дългосрочно безработните също са положително засегнати от дейността на лицата, участвали в допитването. В по-малък мащаб, но се отчита, че са насочени усилия и към подкрепата на НПО сектора и читалищата в региона, работещи на територията на МИГ-Лом, както и към хората, засегнати от изолацията в селските райони.

Забележка: въпросът „Кой има най-голяма полза от дейностите, предоставяни от Вашата организация/общностна група?“ не е предоставен за попълване на респондентите избрали отговор „Местен жител“ в рамките на въпрос „Кое от следните най-точно описва вас / вашата организация / вашата общностна група?“.

Този документ е създаден в изпълнение на проект № BG06RDNP001-19.610-0106-C01, „МИГ-Лом продължава да развива местната инициатива“, изпълняван по Процедура BG06RDNP001-19.610, Подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., източник на финансиране ЕЗФРСР, Програма за развитие на селските райони (за мерки по чл. 9б, т. 2 от ЗПЗП)

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ
ИНВЕСТИЦИОННИ
ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО
ВЪЗМОЖНОСТИ

МИГ ЛОМ
МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Информираност на анкетираните лица по отношение на Стратегията за водено от общностите местно развитие на МИГ-Лом в периода до 2020 г.:

Общата стратегическа цел на **Стратегията за водено от общностите местно развитие на МИГ – Лом до 2020 г¹** е:

Постигане на икономически просперитет, подобрена жизнена среда в населените места, даващи възможност за себе изява, личностна и професионална реализация, използвайки местните природни и човешки потенциали.

Тя предопределя обособяването на три приоритета за развитие на територията:

Първият е **„устойчиво развитие на местната икономика“**. Той е насочен главно към дейностите, които подкрепят директно местната икономика и увеличават конкурентоспособността на стопанските единици на територията на МИГ. Специфичните цели към него акцентират върху аграрния сектор, развитието на микро бизнеса извън земеделието и технологичното обновяване в по-големите предприятия – малки и среди.

Вторият приоритет е **„подобряване средата на живот в МИГ-Лом“**. Физическата среда в населените места и чувството за принадлежност към дадено място за от важно значение за задържане на хората на територията на МИГ, както и създаването на предпоставки мигранти да искат да се заселят в нея. Затова специфичните цели към приоритета са насочени към обновяването и разширяването на съществуващите малки по мащаб инфраструктури и подкрепата за съхраняване на местните бит и култура, изява на талантите и обичаите на общността.

Третият приоритет за развитие на територията е **„развитие на човешкия капитал на територията на МИГ-Лом“**. Фокусът му попада върху най-важния ресурс за една територията, а именно хората в нея. Специфичните цели към него са насочени към повишаване уменията и познанията на населението, преодоляването на различни стереотипи в обществото относно етнически признаци, отношение към хората в неравностойно положение и достъпа до услуги на тези лица.

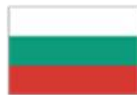
Информираността във всичките ѝ аспекти, като елемент от изпълнението на всяка Стратегия / стратегическа цел е обект на изследване чрез тази втора група от въпроси от анкетната карта.

¹ https://miglom.org/documents/svomr/2023/SVOMR-change_20.02.2023.pdf

Този документ е създаден в изпълнение на проект № BG06RDNP001-19.610-0106-C01, „МИГ-Лом продължава да развива местната инициатива“, изпълняван по Процедура BG06RDNP001-19.610, Подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., източник на финансиране ЕЗФРСР, Програма за развитие на селските райони (за мерки по чл. 9б, т. 2 от ЗПЗП)

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ
ИНВЕСТИЦИОННИ
ФОНДОВЕ

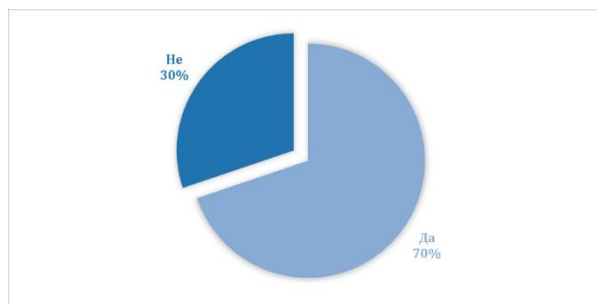
ЕДНА ПОСОКА
МНОГО
ВЪЗМОЖНОСТИ

МИГ ЛОМ
МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА

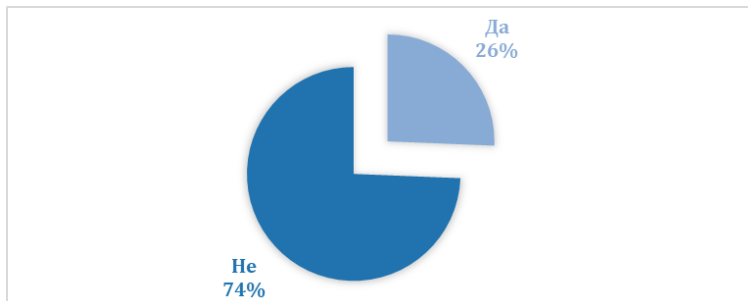
ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Въпрос № 8 - Запознати ли сте със Стратегията за водено от общностите местно развитие на Местна инициативна група Лом, изпълнявана до момента?

Значителен дял от респондентите (70.00%) посочват, че са запознати със СВOMP на МИГ-Лом, изпълнявана до момента. Съответно останалият дял от анкетираните лица (30.00%) твърдят, че нямат информация и не са запознати с изпълнявания до сега планов документ от страна на МИГ-Лом.

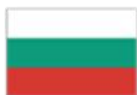
Въпрос № 9 - Кандидатствали ли сте с проект/и към Стратегията за ВOMP на МИГ-Лом или по друга програма, финансирана от фондове на Европейския съюз?

Макар да беше отчетен значителен дял от анкетираните, които са запознати със СВOMP на МИГ-Лом, изпълнявана до момента, то делът на лицата, които за кандидатствали с проект към нея е едва малко над $\frac{1}{4}$ от всички допитани, т.е. 26.00%. Основният дял (74.00%) не са кандидатствали с проект към СВOMP.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ
ИНВЕСТИЦИОННИ
ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО
ВЪЗМОЖНОСТИ

МИГ ЛОМ
МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

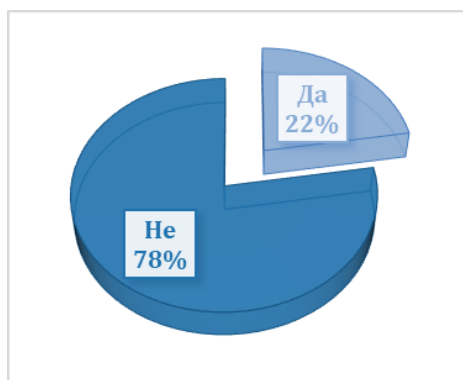
Въпрос № 10 - Бихте ли кандидатствали отново?

Посоченото процентно разпределение в графика представлява интерес, т.к. почти всички респонденти (93.00%) са склонни да кандидатстват отново с проектни предложения към СВОМР на МИГ-Лом. Посоченият резултат може да бъде тълкуван, както като удовлетвореност от взаимодействието с МИГ-Лом от стана на респондентите, във връзка с договорен и изпълнен проект, така и като необходимост от решаването на нови проблеми и предизвикателства, стоящи пред тях. Едва 7.00% от допитаните не биха подали повторно проектно предложение.

Забележка: въпросът „Бихте ли кандидатствали отново?“ не е предоставен за попълване на респондентите избрали отговор „Не“ в рамките на въпрос „Кандидатствали ли сте с проект/и към Стратегията за ВОМР на МИГ-Лом или по друга програма, финансирана от фондове на Европейския съюз?“.

Въпрос № 11 - Изпълнявали ли сте проект/и към Стратегията за ВОМР на МИГ-Лом или по друга програма, финансирана от фондове на Европейския съюз?

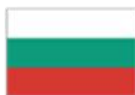

В рамките на анкетното проучване делът на допитаните лица, които са изпълнявали проект/и към настоящата Стратегията за ВОМР на МИГ-Лом или по друга програма, финансирана от фондове на Европейския съюз са 22.00%. Основният дял от респондентите (78.00%) не са изпълнявали проекти с безвъзмездно финансиране.

Този документ е създаден в изпълнение на проект № BG06RDNP001-19.610-0106-C01, „МИГ-Лом продължава да развива местната инициатива“, изпълняван по Процедура BG06RDNP001-19.610, Подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., източник на финансиране ЕЗФРСР, Програма за развитие на селските райони (за мерки по чл. 9б, т. 2 от ЗПЗП)

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ
ИНВЕСТИЦИОННИ
ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО
ВЪЗМОЖНОСТИ

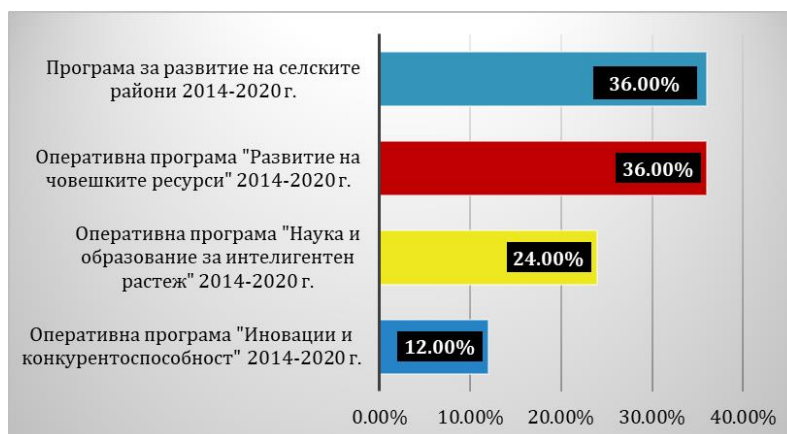

МИГ ЛОМ
МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Въпрос № 12 - По коя програма?

Въпросът допуска повече от един отговор

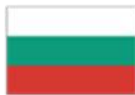
Две са оперативните програми, които имат най-голям принос по отношение на осигуряването на безвъзмездно финансиране на територията на МИГ-Лом – „Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г.“ и Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 г., като съответно 36.00% от лицата отговорили положително на предходния въпрос ги посочват като източници на финансиране за техните проекти. Отчитайки локацията на района, където МИГ-Лом извършва своята дейност, то е очаквано ПРСР да има сериозен финансов принос, като същевременно добро впечатление прави, че има и сериозен дял финансирани проекти по ОПРЧР за инвестиции в човешките ресурси. Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г. също има значителен принос за развитие на територията предвид, че почти ¼ от респондентите посочват, че са изпълнявали проекти с осигурено по програмата финансиране. С най-малка популярност на територията е Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г., като едва 12% от анкетираните посочват, че са изпълнявали проекти в рамките на програмата.

Забележка: въпросът „По коя програма?“ не е предоставен за попълване на респондентите избрали отговор „Да“ в рамките на въпрос „Изпълнявали ли сте проект/и към Стратегията за ВОМР на МИГ-Лом или по друга програма, финансирана от фондове на Европейския съюз?“.

Този документ е създаден в изпълнение на проект № BG06RDNP001-19.610-0106-C01, „МИГ-Лом продължава да развива местната инициатива“, изпълняван по Процедура BG06RDNP001-19.610, Подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., източник на финансиране ЕЗФРСР, Програма за развитие на селските райони (за мерки по чл. 9б, т. 2 от ЗПЗП)

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ
ИНВЕСТИЦИОННИ
ФОНДОВЕ

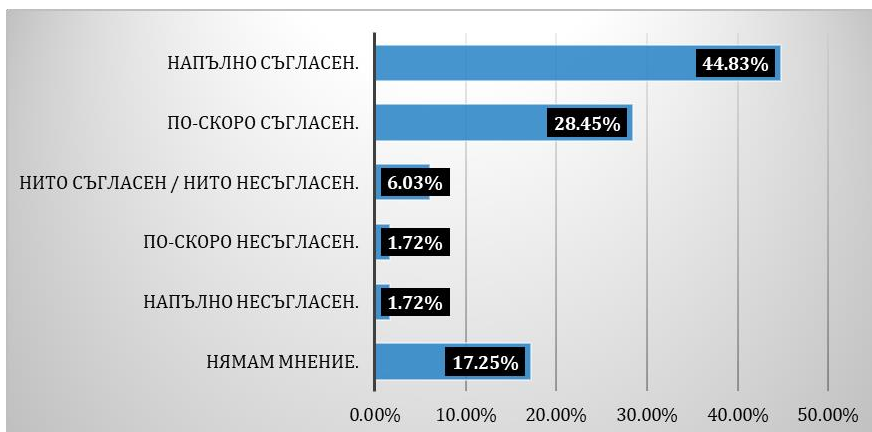
ЕДНА ПОСОКА
МНОГО
ВЪЗМОЖНОСТИ

МИГ ЛОМ
МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Въпрос № 13 - До каква степен сте съгласни с твърдението, че изпълнението на Стратегията за ВОМР, за периода до 2020 г., допринесе за развитието на територията на МИГ-Лом?

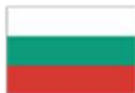
Видно от процентното разпределение по-горе приблизително $\frac{3}{4}$ от респондентите са съгласни, че изпълнението на Стратегията за ВОМР за периода до 2020 г. е допринесла за развитието на територията на МИГ-Лом. Под 10.00% е дялът на анкетираните, които не са съгласни с това твърдение или отговарят неутрално. С не малък дял са допитаните лица, които посочват, че „нямат мнение“ – 17.25%, което в известна степен е обусловено и от факта, че 30.00% от участниците в анкетата не са запознати със Стратегията за водено от общностите местно развитие на Местна инициативна група Лом, изпълнявана до момента (виж въпрос № 8).

Този документ е създаден в изпълнение на проект № BG06RDNP001-19.610-0106-C01, „МИГ-Лом продължава да развива местната инициатива“, изпълняван по Процедура BG06RDNP001-19.610, Подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., източник на финансиране ЕЗФРСР, Програма за развитие на селските райони (за мерки по чл. 9б, т. 2 от ЗПЗП)

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ
ИНВЕСТИЦИОННИ
ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО
ВЪЗМОЖНОСТИ

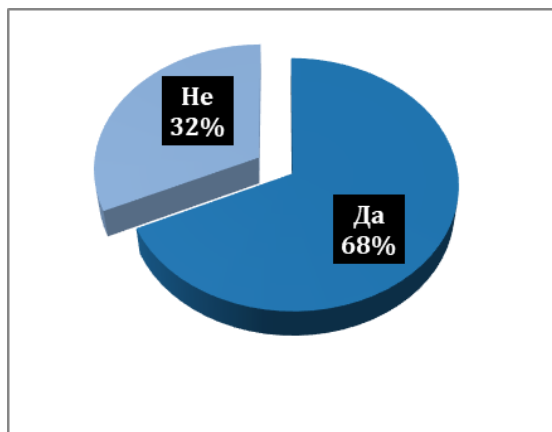

МИГ ЛОМ
МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Нагласи на участниците, свързани с новия програмен период за разработване на Стратегията за ВОМР 2023-2027 г. на МИГ-Лом

Въпрос № 14 - Бихте ли се включили в предстоящите информационни срещи и обучения свързани с разработване на Стратегията за ВОМР за период 2023 – 2027 г. на МИГ-Лом?

На въпроса „Бихте ли се включили в предстоящите информационни срещи и обучения свързани с разработване на Стратегията за ВОМР за период 2023 – 2027 г. на МИГ-Лом?“ 68.00% от анкетираните лица декларират, че биха взели участие в публичните събития свързани с разработването на плановия документ на МИГ-Лом. Другите 32.00% са на противоположното мнение.

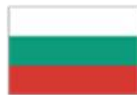
Въпрос № 15 - Моля, посочете Ваш електронен адрес (имейл) или телефонен номер:

Отговорите на този въпрос са изнесени в приложение към доклада и съдържат контактна информация на лицата, които са отговорили утвърдително на предходния въпрос и биха участвали в информационни срещи и обучения свързани с разработването на СВOMP.

Този документ е създаден в изпълнение на проект № BG06RDNP001-19.610-0106-C01, „МИГ-Лом продължава да развива местната инициатива“, изпълняван по Процедура BG06RDNP001-19.610, Подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., източник на финансиране ЕЗФРСР, Програма за развитие на селските райони (за мерки по чл. 96, т. 2 от ЗПЗП)

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ
ИНВЕСТИЦИОННИ
ФОНДОВЕ

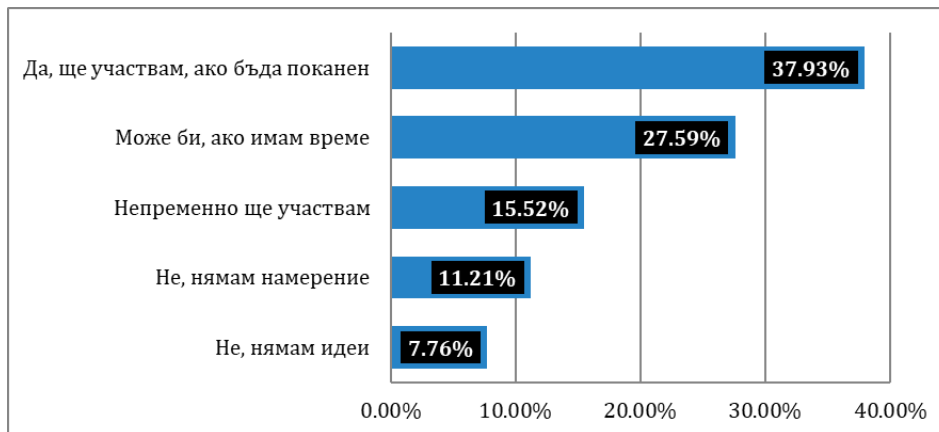
ЕДНА ПОСОКА
МНОГО
ВЪЗМОЖНОСТИ

МИГ ЛОМ
МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Въпрос № 16 - МИГ-Лом започва разработването на нова СВОМР за програмен период 2023-2027 г. Вие бихте ли участвали в процеса на разработване, предлагайки ваши идеи и виждания за развитието на територията?

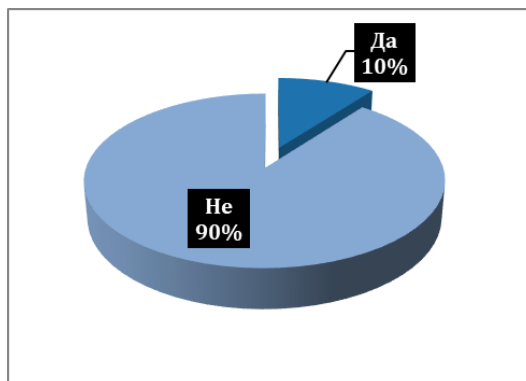

Настоящия въпрос е надграждащ по отношение на търсената информация чрез въпрос № 14. Отчитайки декларираният интерес за участие в предстоящите информационни срещи и обучения свързани с разработване на Стратегията за ВОМР на МИГ-Лом, над 80% от респондентите в рамките на този въпрос посочват, че биха се включили в процеса по разработване на плановия документ чрез предложения и виждания за развитието на територията.

Въпрос № 17 - Моля, посочете Ваш електронен адрес (имейл) или телефонен номер:

Отговорите на този въпрос са изнесени в приложение към доклада и съдържат контактна информация на лицата, които са отговорили утвърдително на предходния въпрос и биха участвали в разработването на стратегията с предложения и идеи.

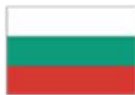
Въпрос № 18 - Членувате ли в сдружение МИГ-Лом?

Този документ е създаден в изпълнение на проект № BG06RDNP001-19.610-0106-C01, „МИГ-Лом продължава да развива местната инициатива“, изпълняван по Процедура BG06RDNP001-19.610, Подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., източник на финансиране ЕЗФРСР, Програма за развитие на селските райони (за мерки по чл. 9б, т. 2 от ЗПЗП)

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ
ИНВЕСТИЦИОННИ
ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО
ВЪЗМОЖНОСТИ

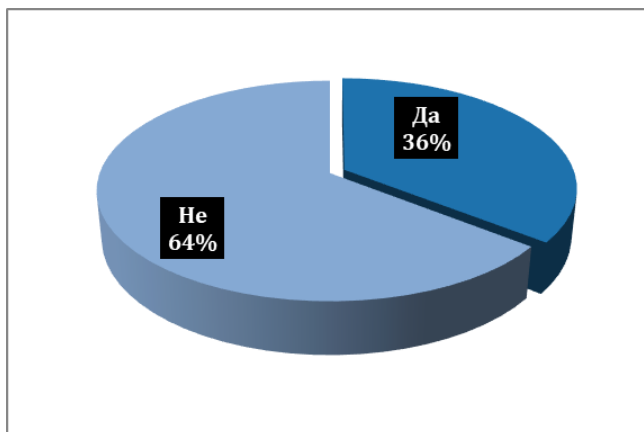

МИГ ЛОМ
МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

По-голямата част (90.00%) от участниците в допитването не са членове на Сдружение МИГ-Лом. Видно от графиката едва 10.00% от анкетираните са посочили, че са членове на МИГ-Лом.

Въпрос № 19 - Имате ли желание да бъдете приети за членове на сдружението МИГ-Лом?

За разлика от предходните въпроси, където анкетираните лица декларират значителен интерес за участие в разработването на СВОМР на МИГ-Лом, то по отношение на членството им Сдружение „МИГ-Лом“ не са активни в такава степен – малко над 1/3 посочват, че имат желание да бъдат приети за членове в сдружението, докато останалите 64.00% са на противоположното мнение.

Забележка: въпросът „Имате ли желание да бъдете приети за членове на сдружението МИГ-Лом?“ е предоставен за попълване на респондентите избрали отговор „Да“ в рамките на въпрос № 18.

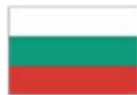
Въпрос № 20 - Моля, посочете Ваш електронен адрес (имейл) или телефонен номер:

Отговорите на този въпрос са изнесени в приложение към доклада и съдържат контактна информация на лицата, които са отговорили утвърдително на предходния въпрос и имат желание да бъдат приети за членове на Сдружение „МИГ-Лом“.

Този документ е създаден в изпълнение на проект № BG06RDNP001-19.610-0106-C01, „МИГ-Лом продължава да развива местната инициатива“, изпълняван по Процедура BG06RDNP001-19.610, Подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., източник на финансиране ЕЗФРСР, Програма за развитие на селските райони (за мерки по чл. 96, т. 2 от ЗПЗП)

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ
ИНВЕСТИЦИОННИ
ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО
ВЪЗМОЖНОСТИ

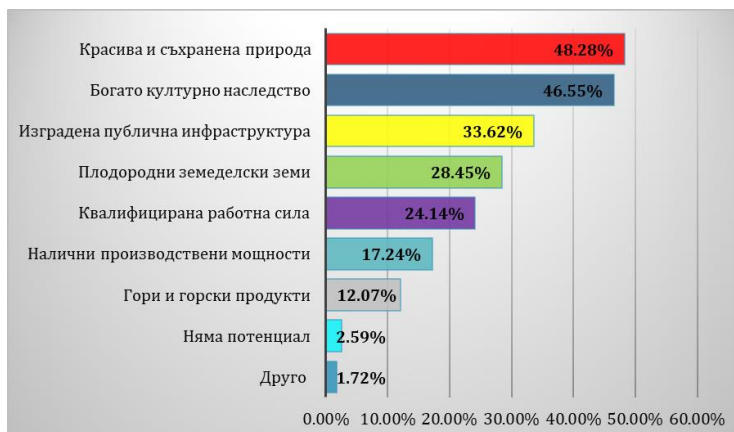

МИГ ЛОМ
МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Въпрос № 21 - Според вас, има ли територията на МИГ-Лом потенциал за развитие и ако да, посочете какъв е той?

Въпросът допуска повече от един отговор

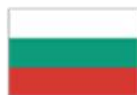

В рамките на този въпрос респондентите имаха възможност да посочат до 3 отговора. Някои от тях са се възползвали от опцията в максимална степен, а други са избрали под 3 броя.

Според анкетираните лица потенциалът за развитие на МИГ-Лом основно може да се разглежда в два аспекта: „Красив и съхранена природа“ (48.28%) и „Богато културно наследство“ (46.55%). Една трета от респондентите (33.62%) посочват, че изградената публична инфраструктура също може да бъде разглеждана като актив за развитие на територията. Други направления, които допитаните посочват като носещи потенциал за просперитет са: „Плодородните земеделски земи“ (28.45%), „Квалифицираната работна сила“ (24.14%) и „Наличните производствени мощности“ (17.24%).

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ
ИНВЕСТИЦИОННИ
ФОНДОВЕ

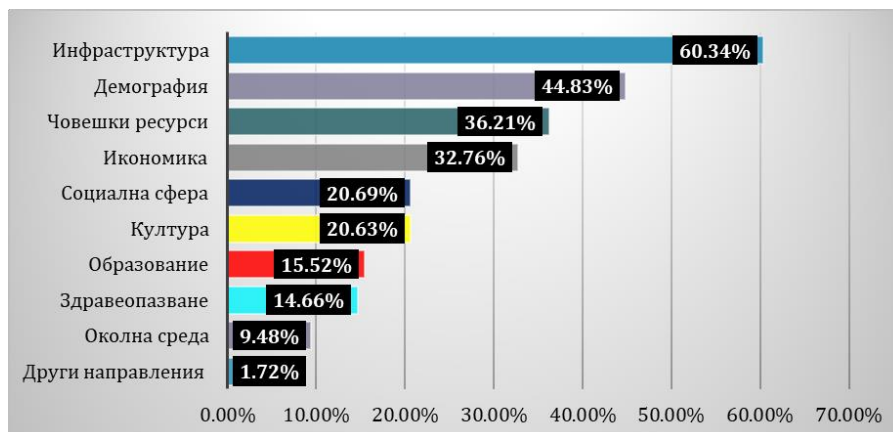
ЕДНА ПОСОКА
МНОГО
ВЪЗМОЖНОСТИ

МИГ ЛОМ
МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Въпрос № 22 - В кои направления според Вас са основните проблеми на територията на МИГ-Лом, които биха ли могли да се преодолеят чрез мерки, включени в Стратегията за водено от общностите местно развитие за период 2023 – 2027 г. на МИГ-Лом?

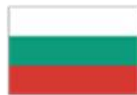
В рамките на този въпрос респондентите имаха възможност да посочат до 3 отговора. Някои от тях са се възползвали от опцията в максимална степен, а други са избрали под 3 броя.

За значителна част от запитаните (60.34%) основен проблем на територията на МИГ-Лом, който може да се преодолее чрез мерки в СВOMP е „инфраструктурата“. Не малък дял (44.83%) от респондентите посочват и „демографията“ като съществена пречка пред територията, която следва да бъде преодоляна с нов програмен документ. Приблизително една трета от анкетираните определят като проблемни направленията „човешки ресурси“ (36.21%) и „икономика“ (32.76%). Освен посочените до тук четири направления, идентифицирани като най-проблемни от участниците в допитването, то макар и с по-малка тежест анкетираните извеждат още 5 предизвикателства за преодоляване чрез дефиниране на мерки в СВOMP, а именно: „социална сфера“; „култура“; „образование“; „здравеопазване“ и „околна среда“.

Този документ е създаден в изпълнение на проект № BG06RDNP001-19.610-0106-C01, „МИГ-Лом продължава да развива местната инициатива“, изпълняван по Процедура BG06RDNP001-19.610, Подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., източник на финансиране ЕЗФРСР, Програма за развитие на селските райони (за мерки по чл. 96, т. 2 от ЗПЗП)

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ
ИНВЕСТИЦИОННИ
ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО
ВЪЗМОЖНОСТИ

МИГ ЛОМ
МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Въпрос № 23 - Според вас кои са трите основни проблема, които трябва приоритетно да бъдат решени на територията на МИГ-Лом?

В рамките на този въпрос респондентите имаха възможност да посочат до 3 отговора. Някои от тях са се възползвали от опцията в максимална степен, а други са избрали под 3 броя.

В предходния въпрос бяха разгледани основните проблемни **направления**, които следва да бъдат таргетирани с мерки по стратегията, а с настоящия респондентите имаха възможност да навлязат в по-голям детайл, като посочат основните проблеми, които приоритетно трябва да бъдат решени на територията на МИГ-Лом.

Трите основни проблема, които приоритетно трябва да бъдат решени на територията на МИГ – Лом са:

- ❖ Миграцията на младите хора – 65.52%.
- ❖ Ниски доходи – 44.83%.
- ❖ Липса на работни места – 44.83%.

Един от наболелите проблеми в последните десетилетия в България, е че голяма част от младите хора в страната, избират да продължат образованието си в чужбина или да търсят реализацията си определена сфера в друга страна. Резултатите от проведеното анкетно проучване потвърждават това, посочвайки, че един от трите основни проблема на територията на МИГ- Лом е миграцията на младите хора – 65.52%.

Ниските доходи са посочени от почти половината (44.83%) респонденти като втори основен проблем. На трето място, анкетиращите са посочили липсата на работни места – 44.83%.

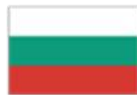
Други проблеми според респондентите (*подредени по относителна тежест*) са както следва:

- ❖ Липса на инвестиции в местната икономика- 31.90%;
- ❖ Задълбочаване на негативните демографски процеси – 30.17%;
- ❖ Липса на достатъчно подготвени човешки ресурси – 14.66%;
- ❖ Лошо качество на публичната инфраструктура – 12.07%;
- ❖ Ниско качество на средата за живот – 8.62%;

Този документ е създаден в изпълнение на проект № BG06RDNP001-19.610-0106-C01, „МИГ-Лом продължава да развива местната инициатива“, изпълняван по Процедура BG06RDNP001-19.610, Подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., източник на финансиране ЕЗФРСР, Програма за развитие на селските райони (за мерки по чл. 9б, т. 2 от ЗПЗП)

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ
ИНВЕСТИЦИОННИ
ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО
ВЪЗМОЖНОСТИ

МИГ ЛОМ
МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

- ❖ Недостатъчно опазване и подобряване на качеството на околната среда- 6.90%;
- ❖ Неотговарящи на търсенето работни места -6.90%;
- ❖ Недостатъчно социално включване на маргинализираните общности в икономическия и социалния живот на територията на МИГ – 4.31%;
- ❖ Липса на въведени иновации от страна на МСП – 4.31%;
- ❖ Ограничен достъп до здравни услуги – 2.59%;
- ❖ Ограничен достъп до социални услуги – 2.59%;
- ❖ Ограничен достъп до образователни услуги – 1.76%.

Въпрос № 24 - Кои са силните страни на територията на МИГ-Лом?

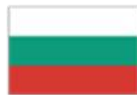
В рамките на този въпрос респондентите имаха възможност да посочат до 3 отговора. Някои от тях са се възползвали от опцията в максимална степен, а други са избрали под 3 броя.

Културното наследство е важен аспект от идентичността и градоустройствената структура на всяко населено място. Отчитайки това, както и специфичните дадености на района съвсем закономерно 47.71% от анкетираните лица посочват, че „културно-историческото и природното наследство“ са най-силната страна на територията на МИГ-Лом. Впечатление прави, че като втора най-силна страна на територията респондентите определят „социалната сфера“ (36.21%). Малко над и под $\frac{1}{4}$ от участниците в анкетата извеждат още две преимущества на района, а именно: „околната среда“ (26.72%) и „образованието“ (23.28%). Не толкова отчетливо разпознати от допитаните, но все пак регистрирани като силни страни са и следните аспекти: „човешки ресурси“

Този документ е създаден в изпълнение на проект № BG06RDNP001-19.610-0106-C01, „МИГ-Лом продължава да развива местната инициатива“, изпълняван по Процедура BG06RDNP001-19.610, Подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., източник на финансиране ЕЗФРСР, Програма за развитие на селските райони (за мерки по чл. 9б, т. 2 от ЗПЗП)

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ
ИНВЕСТИЦИОННИ
ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО
ВЪЗМОЖНОСТИ

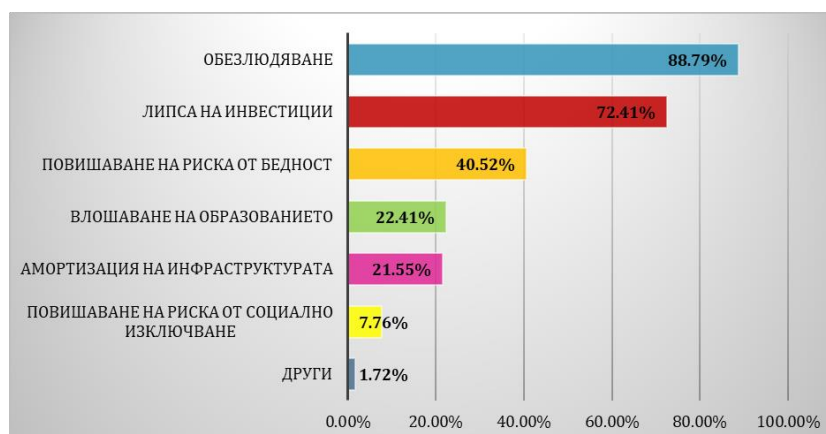

МИГ ЛОМ
МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

(17.24%), „икономика“ (16.38%), „инфраструктура“ (10.34%), „туризъм“ (10.34%) и „здравеопазване“ (3.45%).

Въпрос № 25 - Какви са заплахите пред развитието на територията на МИГ-Лом?

В рамките на този въпрос респондентите имаха възможност да посочат до 3 отговора. Някои от тях са се възползвали от опцията в максимална степен, а други са избрали под 3 броя.

Изведените по-горе три основни проблема като приоритетни за решаване на територията на МИГ-Лом са почти огледално представени и по отношение на заплахите, пред които е изправен районът. За почти всички лица, участвали в допитването (88.79%) „обезлюдяването“ е категорично най-голямата заплаха за развитието на територията на МИГ-Лом. Значителен дял от респондентите (72.41%) посочват, че „липсата на инвестиции“ също представлява голям риск за просперитета на района. Във връзка с предходно посочената заплаха малко над 40% от анкетираните считат, че се „повишава риска от бедност“ сред населението, което също е съществена спънка за реализирането на положителна промяна в района.

Въпрос № 26 - Моля, посочете направленията, които според Вас трябва да бъдат приоритетно подкрепени, за да води Стратегията за ВОМР до устойчиво развитие на територията на МИГ-Лом.

В рамките на този въпрос респондентите имаха възможност да посочат до 3 отговора. Някои от тях са се възползвали от опцията в максимална степен, а други са избрали под 3 броя.

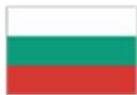
Според 77.59% от участниците в анкетата приоритетно трябва да се подкрепят проекти, които стимулират „местната икономика и местното производство“.

Този документ е създаден в изпълнение на проект № BG06RDNP001-19.610-0106-C01, „МИГ-Лом продължава да развива местната инициатива“, изпълняван по Процедура BG06RDNP001-19.610, Подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., източник на финансиране ЕЗФРСР, Програма за развитие на селските райони (за мерки по чл. 9б, т. 2 от ЗПЗП)

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ
ИНВЕСТИЦИОННИ
ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО
ВЪЗМОЖНОСТИ

МИГ ЛОМ
МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Този тип проекти ще подпомогнат решаването на посочените от респондентите проблеми – ниските доходи и липса на работни места. Всеки втори респондент (54.31%) счита, че проекти свързани с „подобряване на условията за живот“ трябва да бъдат приоритетно финансирани. За почти 40% от анкетираните приоритетна подкрепа следва да бъде оказана и за „въвеждане на иновации (иновативни практики, методи, процеси, подходи и др.) на територията на МИГ-Лом“. Направленията свързани с осигуряването на качествено образование, както и реализирането на социални дейности, насочени към всички нуждаещи се групи са съществени аспекти за 34.48%, които считат, че приоритизирането, за да може СВОМР в края на изпълнението си да доведе до устойчиво развитие на територията на МИГ-Лом.

Въпрос № 27 - Според вас, проекти на кои сектори трябва да бъдат приоритетно финансирани от бюджета на Стратегията?

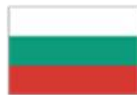

В рамките на този въпрос респондентите имаха възможност да посочат до 3 отговора. Някои от тях са се възползвали от опцията в максимална степен, а други са избрали под 3 броя.

Отчитайки изведените по-горе проблеми и заплахи според участниците в анкетното проучване, то съвсем обосновано 66.38% от респондентите са посочили, че проектите на местния бизнес следва да бъдат приоритетно финансирани. Може да се заключи, че доверието в местната власт е сравнително високо, т.к. 1/2 от допитаните посочват, че проектите на общините и кметствата също следва да са приоритетно финансирани от бюджета на стратегическия документ.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ
ИНВЕСТИЦИОННИ
ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО
ВЪЗМОЖНОСТИ

МИГ ЛОМ
МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Въпрос № 28 - Моля, отбележете кои от изброените мерки съответстват в най-голяма степен на местните потребности и биха допринесли за развитието на територията на МИГ-Лом.

Подобряване на условията на живот на територията на МИГ-Лом	61.21%
Повишаване на конкурентоспособността на местната икономика и възможности за създаване на местен бизнес	43.97%
Подкрепа за въвеждането на иновации	26.72%
Подкрепа за териториалната идентичност, маркетинг и марки на база на специфичния териториален потенциал и продукти от местен характер	23.28%
Създаване на динамична жизнена среда и подобряване качеството на живот чрез развитие на хоризонтални и между секторни партньорства и взаимодействие за инициативи от общ интерес, както и на практики и модели за добро управление и участие на заинтересованите страни в развитието на територията, като основа за териториално развитие	23.28%
Приобщаващо образование и образователна интеграция	20.69%
Насърчаване на устойчивата и качествена заетост и социално включване на уязвими и маргинализирани групи	18.10%
Съхраняване и опазване на околната среда и насърчаване на ресурсната ефективност	14.66%
Засилване на капацитета за научни изследвания и иновации и на въвеждането на модерни технологии чрез подкрепа за иновации в предприятията и насърчаване на прехода към кръгова икономика	5.17%
Други	2.59%

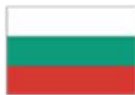
В рамките на този въпрос респондентите имаха възможност да посочат до 3 отговора. Някои от тях са се възползвали от опцията в максимална степен, а други са избрали под 3 броя.

За развитието на територията на МИГ-Лом 61.21% от анкетираните считат, че мярката, която съответства в най-голяма степен на местните потребности е „Подобряване на условията на живот на територията на МИГ-Лом“. Малко под половината от респондентите поставят на второ място по значимост мярката свързана с „Повишаване на конкурентоспособността на местната икономика и

Този документ е създаден в изпълнение на проект № BG06RDNP001-19.610-0106-C01, „МИГ-Лом продължава да развива местната инициатива“, изпълняван по Процедура BG06RDNP001-19.610, Подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., източник на финансиране ЕЗФРСР, Програма за развитие на селските райони (за мерки по чл. 9б, т. 2 от ЗПЗП)

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ
ИНВЕСТИЦИОННИ
ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО
ВЪЗМОЖНОСТИ

МИГ ЛОМ
МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

възможности за създаване на местен бизнес“. Приблизително ¼ от допитаните (23.28%) посочват още две мерки, които според тях биха допринесли за развитието на територията на МИГ-Лом, а именно: „Подкрепа за териториалната идентичност, маркетинг и марки на база на специфичния териториален потенциал и продукти от местен характер“ и „Създаване на динамична жизнена среда и подобряване качеството на живот чрез развитие на хоризонтални и между секторни партньорства и взаимодействие за инициативи от общ интерес, както и на практики и модели за добро управление и участие на заинтересованите страни в развитието на територията, като основа за териториално развитие“.

Въз основа на изведените резултати и анализ в предходните страници може да се заключи, че:

❖ Интересът към анкетното проучване от страна на заинтересованите страни, отчитайки спецификите и територията, която МИГ-Лом обхваща е задоволителен.

❖ В допитването са участвали широк кръг заинтересовани лица: местни жители, представители на частния, публичния и НПО сектора.

❖ Респондентите демонстрират сериозен интерес и желание за активно включване в процеса по разработване на СВОМР на МИГ-Лом.

❖ Резултатите от анкетното проучване ясно приоритизират основните заплахи, проблеми, потенциали за развитие и силни страни на територията, въз основа на които може да се подкрепи процесът по стратегическо планиране при разработването на плановия документ и дефинирането на мерките, в рамките на стратегията.

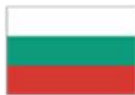
III. ИДЕНТИФИЦИРАНИ УЯЗВИМИ И МАЛЦИНСТВЕНИ ГРУПИ

За целите на изготвянето на СВОМР на МИГ-Лом за периода 2023-2027 г. бяха изследвани и всички уязвими и малцинствени групи на територията. Това са групи в риск от гледна точка на социален статус, заетост, лица с увреждания, етническа принадлежност. Изследвани са техните потребности, за удовлетворяването на които може да допринесе стратегията за ВОМР. Стратегията за ВОМР има за цел да окаже въздействие върху цялата територия и население, като в тази връзка се извърши преглед на областната и общинската секторна политика в областта на социалните услуги. По отношение на потребностите на малцинствените групи е извършен преглед на интеграционните политика на областно и общинско ниво. Стратегията за ВОМР ще допринесе за подобряване средата и качеството на живот на населението на територията на МИГ-Лом, в т.ч. и на рисковите, съгласно социалната политика групи.

Този документ е създаден в изпълнение на проект № BG06RDNP001-19.610-0106-C01, „МИГ-Лом продължава да развива местната инициатива“, изпълняван по Процедура BG06RDNP001-19.610, Подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., източник на финансиране ЕЗФРСР, Програма за развитие на селските райони (за мерки по чл. 9б, т. 2 от ЗПЗП)

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ
ИНВЕСТИЦИОННИ
ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО
ВЪЗМОЖНОСТИ

МИГ ЛОМ
МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

От извършения анализ като основни рискови групи се очертават:

❖ Безработни лица: без значение от територията, на която се намират групата на регистрираните безработни лица е силно уязвима и рискова.

❖ Лица с увреждания, в т.ч. деца с увреждания, възрастни в невъзможност за самообслужване, в т.ч. самотно живеещи възрастни хора, възрастни и деца в риск по други социални признаци

➤ Децата с увреждания, деца на самотни родители и отглеждани в многодетни семейства. Децата с увреждания на територията на МИГ-Лом в общ план са обхванати от социалните услуги в общността, но извън подкрепа остават децата с увреждания в по-малките населени места. Една част от тези лица принадлежат към ромски семейства, живеещи в обособени общности, а друга част са от социално слаби семейства. За да се даде възможност за социално включване и за равен шанс на тези деца е необходимо те да бъдат подкрепени и насърчавани да посещават образователните институции.

➤ Възрастно население – най-многобройна е рисковата група на пенсионерите. Същевременно не всички лица от тази група попадат в категорията в риск, т.к. голяма част от тях са включени в рисковата група на лицата с увреждания и самотно живеещите възрастни хора, затова не се разглеждат като отделна рискова група в настоящия анализ. Най-уязвимата група от населението са хората с увреждания, в т.ч. с физически, умствени, множествени, сензорни увреждания, психични заболявания.

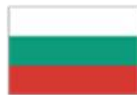
IV. ИДЕНТИФИЦИРАНИ ПОТЕНЦИАЛНИ МЕРКИ НА ПРОГРАМИТЕ

Идентифицирането на потенциалните мерки на програмите за целите на настоящия доклад-проучване беше извършено в няколко направления. От една страна при провеждането на анкетното проучване, както беше посочено по-горе, бяха предвидени две тематични направления с въпроси, касаещи определянето на интереса към мерки, които да бъдат включени в СВОМР на МИГ-Лом за периода 2023-2027 г. и идентифициране на конкретни проектни идеи за СВОМР, както и предложения и препоръки по отношение на нейното изготвяне. От друга страна процесът по идентифициране на потенциални мерки на програмите, които да бъдат включени в плановия документ беше осъществен и чрез документално проучване на всички финансиращи програми за посочения времеви период и съобразено с вида, целите и нуждите на идентифицираните заинтересовани страни.

Този документ е създаден в изпълнение на проект № BG06RDNP001-19.610-0106-C01, „МИГ-Лом продължава да развива местната инициатива“, изпълняван по Процедура BG06RDNP001-19.610, Подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., източник на финансиране ЕЗФРСР, Програма за развитие на селските райони (за мерки по чл. 96, т. 2 от ЗПЗП)

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ
ИНВЕСТИЦИОННИ
ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО
ВЪЗМОЖНОСТИ

МИГ ЛОМ
МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

В едното тематично направление от въпроси респондентите имаха възможност да посочат коя/и допустими дейности, предвидени за финансиране по подхода ВОМР по включените в стратегията програми – Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони, програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“, програма „Развитие на човешките ресурси“, програма „Образование“ и програма „Околна среда“ биха допринесли за местното развитие, удовлетворяване на нуждите и развитието на потенциала на територията.

Въпрос № 29 - Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони за периода 2023 – 2027 г.

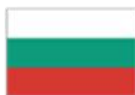
Въпросът допуска повече от един отговор

Инвестиции в земеделски стопанства	34.82%
Инвестиции за отдых и туристическа инфраструктура и съхраняване на нематериалното културно и природно наследство	32.14%
Инвестиции в преработка на селскостопански продукти	31.25%
Инвестиции за неселскостопански дейности	29.46%
Инвестиции в основни услуги и дребна по мащаби инфраструктура в селските райони	28.57%
Дейности за запазване на духовния и културен живот на населението в селските райони	25.89%
Инвестиции в земеделски стопанства, насочени към опазване на компонентите на околната среда	25.00%
Подпомагане на малките земеделски стопанства	21.43%
Подкрепа на организации на производители или групи от производители.	18.75%
Инвестиции в преработка на селскостопански продукти насочени към опазване на компонентите на околната среда	16.96%
Допустими дейности, които са избрани в СПРЗСР 2023 – 2027 г., в изключение на интервенциите, по които се предвиждат плащания на площ	13.39%

Този документ е създаден в изпълнение на проект № BG06RDNP001-19.610-0106-C01, „МИГ-Лом продължава да развива местната инициатива“, изпълняван по Процедура BG06RDNP001-19.610, Подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., източник на финансиране ЕЗФРСР, Програма за развитие на селските райони (за мерки по чл. 9б, т. 2 от ЗПЗП)

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ
ИНВЕСТИЦИОННИ
ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО
ВЪЗМОЖНОСТИ

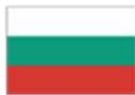
МИГ ЛОМ
МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Възстановяване на земеделски потенциал след природни бедствия или катастрофични събития и инвестиции в подходящи превантивни действия	12.50%
Дейности, които не са включени в СПРЗСР 2023 – 2027 г., но са допустими съгласно Регламент (ЕС) № 2021/2115 и Регламент (ЕС) 2021/1060, с изключение на интервенциите, по които се предвиждат плащания на площ	8.93%
Инвестиции в горския сектор	3.57%
Инвестиции в първична преработка на дървесина	0.89%

Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони за периода 2023 – 2027 г. предвижда най-голям брой дейности за реализиране чрез подхода WOMP в сравнение с останалите програми припознаващи подхода. В изведените резултатите по-горе прави впечатление, че приблизително 1/3 от анкетираните са извели няколко мерки, които представляват интерес за тях, а именно: „Инвестиции в земеделски стопанства“ (34.82%); „Инвестиции за отдих и туристическа инфраструктура и съхраняване на нематериалното културно и природно наследство“ (32.14%); „Инвестиции в преработка на селскостопански продукти“ (31.25%); „Инвестиции за неселскостопански дейности“ (29.46%) и „Инвестиции в основни услуги и дребна по мащаби инфраструктура в селските райони“ (28.57%). Въз основа на анализиранияте резултатите следва да се вземат предвид и дейностите/мерките свързани с: „Дейности за запазване на духовния и културен живот на населението в селските райони“ (25.89%); „Инвестиции в земеделски стопанства, насочени към опазване на компонентите на околната среда“ (25.00%) и „Подпомагане на малките земеделски стопанства“ (21.43%).

Този документ е създаден в изпълнение на проект № BG06RDNP001-19.610-0106-C01, „МИГ-Лом продължава да развива местната инициатива“, изпълняван по Процедура BG06RDNP001-19.610, Подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., източник на финансиране ЕЗФРСР, Програма за развитие на селските райони (за мерки по чл. 9б, т. 2 от ЗПЗП)

Въпрос № 30 - Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ за периода 2021 – 2027 г.

Въпросът допуска повече от един отговор

По отношение на Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ за периода 2021-2027 г. малко под половината от респондентите припознават за удовлетворяване на своите нужди и потребности две тематични области, а именно: „Индустрии за здравословен живот, биоикономика и биотехнологии“ (46.30%) и „Информатика и ИКТ“ (43.52%). Съществен дял от допитаните (32.41%) посочват, че тематична област „Нови технологии в креативни и рекреативни индустрии (приоритет 2 „Кръгова икономика“)“ също би допринесла за местното развитие, удовлетворяване на нуждите и развитието на потенциала на територията. Най-слабо разпознаваемата тематична област от ПКПП, в контекста на разработване на мерки по стратегията, е „Мехатроника и микроелектроника“ – посочена едва от 6.48% от респондентите.

Въпрос № 31 - Програма „Развитие на човешките ресурси“ за периода 2021 – 2027 г.

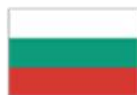
Въпросът допуска повече от един отговор

Този документ е създаден в изпълнение на проект № BG06RDNP001-19.610-0106-C01, „МИГ-Лом продължава да развива местната инициатива“, изпълняван по Процедура BG06RDNP001-19.610, Подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., източник на финансиране ЕЗФРСР, Програма за развитие на селските райони (за мерки по чл. 9б, т. 2 от ЗПЗП)

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ
ИНВЕСТИЦИОННИ
ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО
ВЪЗМОЖНОСТИ

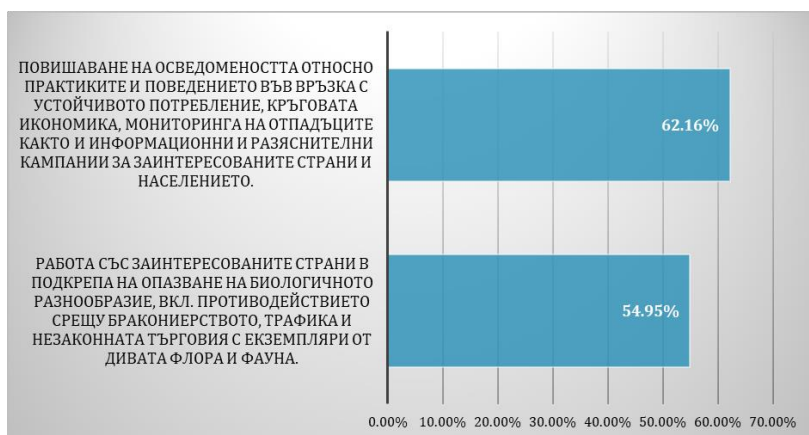
МИГ ЛОМ
МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Програма „Развитие на човешките ресурси“ за периода 2021-2027 г. предвижда 4 мерки за реализация чрез подхода ВОМР, като 2 от тях – „Мерки за активизиране и включване в заетост на неактивни и безработни младежи“ и „Насърчаване на заетостта и включване в пазара на труда на безработни и неактивни лица и хора от уязвимите групи“ са посочени от над половината от анкетираните лица като средство за удовлетворяване на нуждите и потенциална на територията.

Въпрос № 32 - Програма „Околна среда“ за периода 2021 – 2027 г.

Въпросът допуска повече от един отговор

По отношение на програма „Околна среда“ за периода 2021-2027 г. 62.16% от респондентите определят дейността по „Повишаване на осведомеността относно практиките и поведението във връзка с устойчивото потребление, кръговата икономика, мониторинга на отпадъците както и информационни и разяснителни кампании за заинтересованите страни и населението“ като по-приоритетна за включване в СВОМР на МИГ-Лом. Малко над ½ са на също мнение за дейността „Работа със заинтересованите страни в подкрепа на опазване на биологичното разнообразие, вкл. противодействието срещу браконьерството, трафика и незаконната търговия с екземпляри от дивата флора и фауна.“

Въпрос № 33 - Програма „Образование“ за периода 2021 – 2027 г.

Въпросът допуска повече от един отговор

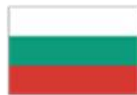
Повишаване на уменията на децата и учениците за обучение и общуване в мултикултурна среда, включително психологическа подкрепа и допълнителни обучения за деца/ученици с образователни затруднения, в т.ч. допълнителни обучения по български език, споделяне на културна идентичност и ценности **57.14%**

Този документ е създаден в изпълнение на проект № BG06RDNP001-19.610-0106-C01, „МИГ-Лом продължава да развива местната инициатива“, изпълняван по Процедура BG06RDNP001-19.610, Подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., източник на финансиране ЕЗФРСР, Програма за развитие на селските райони (за мерки по чл. 9б, т. 2 от ЗПЗП)

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ
ИНВЕСТИЦИОННИ
ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО
ВЪЗМОЖНОСТИ

МИГ ЛОМ
МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

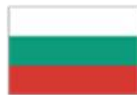
Подкрепа за осигуряване на достъп до качествено образование и за преодоляване на нефинансови бариери в малките населени места и в труднодостъпните райони, чрез осигуряване на транспорт, хранене, ученическо общежитие; мобилност на преподаватели и адаптиране към работна среда в различни райони и с различни групи ученици, вкл. адаптационни програми и социални пакети за млади учители	46.43%
Повишаване на капацитета и квалификацията на педагогическите специалисти и непедagogическия персонал, вкл. образователните медиатори за работа в мултикултурна образователна среда	33.04%
Подкрепа за ангажиране на местните общности с образователната институция, чрез инициативи като например доброволчески кампании в подкрепа на съответното училище	29.46%
Подкрепа за приобщаваща образователна среда, осигуряване на учебници, познавателни книжки за децата в задължителна предучилищна възраст, учебни пособия и материали; допълнителна работа на педагогическите специалисти с ученици от маргинализирани групи (включително през лятото)	28.57%
Подкрепа за интензивна работа с родители: кратки обучения на родители относно техните права и задължения, свързани с образованието на децата им и за формиране у тях на мотивация за активно приобщаване на децата им в системата на предучилищното и училищното образование, в т.ч. чрез участие на образователни медиатори	25.00%
Насърчаване създаването на училищни общности, в които ученици, родители, учители и лидерски екип развиват умения за ефективно и равноправно взаимодействие в мултикултурна образователна среда	19.64%

Видно от таблицата по-горе Програма „Образование“ 2021-2027 г. предоставя редица възможности, като 57.14% от анкетираните считат като най-важна дейността „Повишаване на уменията на децата и учениците за обучение и общуване в мултикултурна среда, включително психологическа подкрепа и допълнителни обучения за деца/ученици с образователни затруднения, в т.ч. допълнителни обучения по български език, споделяне на културна идентичност и ценности“. Почти половината от респондентите (46.43%) проявяват интерес и към „Подкрепа за осигуряване на достъп до качествено образование и за преодоляване на нефинансови бариери в малките населени места и в труднодостъпните райони, чрез осигуряване на транспорт, хранене, ученическо общежитие; мобилност на

Този документ е създаден в изпълнение на проект № BG06RDNP001-19.610-0106-C01, „МИГ-Лом продължава да развива местната инициатива“, изпълняван по Процедура BG06RDNP001-19.610, Подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., източник на финансиране ЕЗФРСР, Програма за развитие на селските райони (за мерки по чл. 96, т. 2 от ЗПЗП)

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ
ИНВЕСТИЦИОННИ
ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО
ВЪЗМОЖНОСТИ

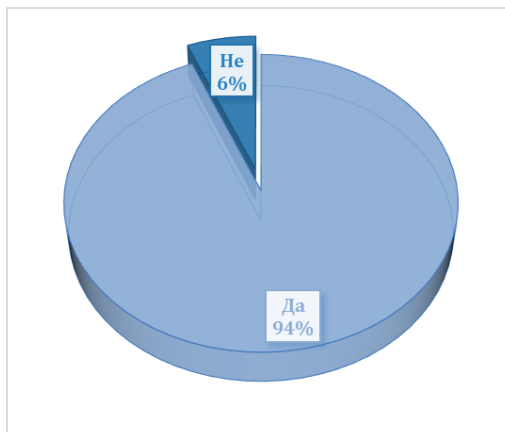
МИГ ЛОМ
МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

преподаватели и адаптиране към работна среда в различни райони и с различни групи ученици, вкл. адаптационни програми и социални пакети за млади учители“. Приблизително 1/3 от участниците в допитването посочват още три дейности от Програма „Образование“ като важни за тях.

В рамките на анкетното проучване беше включен и един специфичен въпрос релевантен към територията на МИГ-Лом, а именно: „Необходимо ли е според Вас включване на дейности в СВOMP, насочени към създаване на „интелигентни селища“ („Smart-villages“) на територията на МИГ-Лом?“. Интелигентните селища са общности в селските райони, които използват иновативни решения за подобряване на тяхната устойчивост, като се основават на местните силни страни и възможности. Предоставя се по-бърза и гъвкава подкрепа на селските общности за колективни иновации, чрез сътрудничество между гражданското общество и публичното или частното партньорство. Могат да включват едно или няколко селища без ограничение на жители и административни граници. Прилага се подход на активно участие на местната общност във вземането на решение по отношение стратегията за развитие на “Smart-villages“.

Видно от графиката по-долу за 94.00% от участниците в допитването не е необходимо включването на дейности в СВOMP. Другите 6.00% от респондентите са на противоположното мнение и считат, че включването на подобрен тип дейности не би имало добавена стойност за СВOMP на МИГ-Лом.

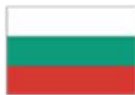

Както беше посочено по-горе процесът по идентифициране на потенциални мерки по програмите, вкл. както анкетиране на заинтересованите страни, така и документално проучване на възможностите по програмите, отчитайки спецификата на потенциалните кандидати на територията на МИГ-Лом. Отчитайки анализиранияте отговори на Въпрос № 6 – „Кое от следните най-точно описва вас / вашата организация / вашата общностна група?“ от анкетното

Този документ е създаден в изпълнение на проект № BG06RDNP001-19.610-0106-C01, „МИГ-Лом продължава да развива местната инициатива“, изпълняван по Процедура BG06RDNP001-19.610, Подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., източник на финансиране ЕЗФРСР, Програма за развитие на селските райони (за мерки по чл. 9б, т. 2 от ЗПЗП)

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ
ИНВЕСТИЦИОННИ
ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО
ВЪЗМОЖНОСТИ

МИГ ЛОМ
МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

проучване при документалното проучване бяха идентифицирани следните възможности:

❖ Потенциални мерки на програмите, които могат да се включат в стратегията за ВОМР с пряко отношение към публичните органи:

Потенциалните мерки от програмите, подкрепящи воденото от общностите местно развитие, в които заинтересованата страна – публични органи е допустим бенефициент и има възможност да кандидатства, ако са включени в одобрената стратегията на МИГ Кирково-Лом.

✓ Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони за периода 2023 – 2027 г.

✓ Програма „Развитие на човешките ресурси“ за периода 2021 – 2027 г.

V. ПРОЕКТНИ ИДЕИ И ПРОЕКТНА ГОТОВНОСТ НА ПОТЕНЦИАЛНИТЕ КАНДИДАТИ, КОИТО МОГАТ ДА СЕ ВКЛЮЧАТ В СТРАТЕГИЯТА ЗА ВОМР

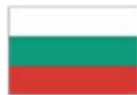
Във второто тематично направление от въпроси от анкетата, подпомагащи дефинирането на мерки в стратегическия документ, анкетираните лица имаха възможност в свободен формат да изложат своите проектни идеи, както и предложения и препоръки. При такъв тип отворени въпроси е присъщо респондентите да изпитват известна резервираност в отговорите си или да изписват текстове, които не целят конкретен отговор на въпроса, а по-скоро единствено да попълнят съответното поле. Отчитайки тези особености по-долу са представени обработени резултати, които имат пряко отношение към настоящия анализ и респективно плановия документ, засягащи области на проектни идеи, както и предложения и препоръки по отношение на разработваната стратегия:

Нямам	62.30%
Не планирам	7.20%
Проекти, свързани с читалищната дейност	5.80%
Проекти в сферата на образованието	4.30%
Проекти, свързани с отглеждането на различни видове животни	4.30%
Проекти в сферата на културата	4.30%
Проекти, свързани с различни отрасли в икономиката	4.30%

Този документ е създаден в изпълнение на проект № BG06RDNP001-19.610-0106-C01, „МИГ-Лом продължава да развива местната инициатива“, изпълняван по Процедура BG06RDNP001-19.610, Подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., източник на финансиране ЕЗФРСР, Програма за развитие на селските райони (за мерки по чл. 9б, т. 2 от ЗПЗП)

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ
ИНВЕСТИЦИОННИ
ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО
ВЪЗМОЖНОСТИ

МИГ ЛОМ
МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Проекти в сферата на туризма	2.90%
Осигуряване на грижи за възрастни хора и по-добро здравеопазване	1.40%
Подобряване на условията за живот в селата	1.40%
Подкрепям идеите на МИГ – Лом	1.40%
Проекти, свързани със спортни дейности	1.40%

В голяма степен най-често посочваният отговори от анкетираните е „нямам“ (62.30%). От друга страна приблизително 1/3 от допитаните или 31.50% са изложили предложения в различни области, които са съобразени при разработването на мерките по програмата.

За целите на по-задълбоченото и детайлно изследване на нуждите на заинтересованите страни, респективно за развитието на територията на МИГ-Лом, по време на организираните срещи със заинтересованите страни, както и впоследствие бяха проведени проучвания на място чрез попълване на разработени образци на фишове за проектни идеи. Целта на проектните фишове бе да се открият допълнително конкретните нужди и потребности на местно ниво, както и да се дадат конкретни препоръки с оглед прилагане принципа „отдолу – нагоре“. Именно поради това бяха прецизирани следните:

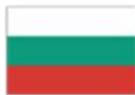
- ❖ направленията, в които попадат проектните идеи;
- ❖ доколко проектните идеи ще допринесат за развитието на населените места, намиращи се на територията на МИГ-Лом;
- ❖ за какъв тип разходи биха кандидатствали с проект към Стратегията за Водено от общностите местно развитие на МИГ-Лом;
- ❖ доколко проектните идеи са насочени към подкрепа за въвеждането на иновации на територията на МИГ-Лом;
- ❖ доколко проектните идеи са насочени към подкрепа за дейности, свързани с развитието на интелигентни селища на територията на МИГ-Лом.

В обобщен и анализиран вид попълнените проектни фишове са представени в таблицата по-долу (*същите са взети предвид при дефинирането на мерките на СВОМР на МИГ-Лом*):

Този документ е създаден в изпълнение на проект № BG06RDNP001-19.610-0106-C01, „МИГ-Лом продължава да развива местната инициатива“, изпълняван по Процедура BG06RDNP001-19.610, Подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., източник на финансиране ЕЗФРСР, Програма за развитие на селските райони (за мерки по чл. 9б, т. 2 от ЗПЗП)

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ
ИНВЕСТИЦИОННИ
ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО
ВЪЗМОЖНОСТИ

МИГ ЛОМ
МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА

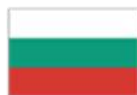
ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

№	Заинтересована страна	Проектна/и идея/и
1	Физическо лице / пенсионер / гражданин	Лом - място за културен туризъм
2	Училище / детска градина / социално заведение / здравно заведение	Медицинска апаратура
3	Читалище	Ремонт на покрива, основен ремонт и обновяване на вътрешни фойета. Смяна на дограма. Модернизация на облика на сградата на читалището.
4	НПО	Лом инвестира в бъдещи таланти. Организиране на кастинги за деца-таланти-певци и музиканти. Участие в конкурси и концерти. Обучения и подготовка за професионални области на музиката и изкуството.
5	ЗП (отглеждане на лозе)	Получаване на пелети от отпадъчни материали от лозовите масиви
6	ЗП (зърнопроизводство)	Закупуване на тракторно ремарке. Прикачен инвентар
7	МСП	Преработка на селскостопански продукти. Производство на оцет.
8	Предприятие извън земеделския и горския сектор	Лаборатория и производствени технологии
9	Предприятие извън земеделския и горския сектор	Разкриване на увеселителен парк и рибен ресторант с атракции на брега на река Дунав
10	Физическо лице/пенсионер/гражданин	Ремонт и реконструкция на помещение за производство на паметни плочи

Този документ е създаден в изпълнение на проект № BG06RDNP001-19.610-0106-C01, „МИГ-Лом продължава да развива местната инициатива“, изпълняван по Процедура BG06RDNP001-19.610, Подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., източник на финансиране ЕЗФРСР, Програма за развитие на селските райони (за мерки по чл. 9б, т. 2 от ЗПЗП)

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ
ИНВЕСТИЦИОННИ
ФОНДОВЕ

МИГ ЛОМ
МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

11	Предприятие извън земеделския и горския сектор	Повишаване на конкурентноспособността на фирмата, обновяване на автопарка
12	ЗП	Създаване на мобилни мандри
13	Общинска администрация/кметство	<ul style="list-style-type: none"> система за интелигентно енергоспестяващо осветление и соларни лампи против комари подобряване на интернет покритие лодкостоянака и зона за риболов с къмпинг оборудване - беседки, пейки
14	Предприятие извън земеделския и горския сектор	Социално предприятие за хора с увреждания

VI. ПРОБЛЕМИТЕ И СПЕЦИФИКИТЕ НА ПОТЕНЦИАЛНИТЕ КАНДИДАТИ

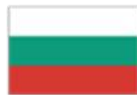
Проблемите и спецификите на потенциалните кандидати на територията на МИГ Лом са изведени на база анкетното проучване и идентифицираните нужди и цели на техните проектни идеи в таблицата долу:

Сектор	Идентифицирани нужди	Мярка в СВOMP
Публичен сектор		
Образователни и обучителни организации, организации в областта на социалното включване и маргинализираните общности (Училища, детски градини и др.)	Идентифицираните нужди и проблеми на образователните организации на територията на МИГ Лом са свързани с материално-техническа база, която има нужда от обновяване. Училищата и детските градини идентифицират нуждата от изпълнението на дейности, насочени към приобщаване на децата и младежите от ромски произход към постигане на добро образователно ниво, и за възпитаване на отговорност у тях към заобикалящата среда и местната общност. В допълнение, бе идентифицирана и нуждата от развитие на икономическите дейности, базирани на р. Дунав, както и подобряване на комуникационно-транспортна мрежа и достъпа до услуги на територията.	Мярка „Създаване на условия за достъп до образование чрез преодоляване на демографски, социални и културни бариери“; Мярка „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“.
Публични органи (община, кметства и други публични органи)	Публичните органи идентифицират като основен проблем достъпа до финансови ресурси за изграждане и поддържане на различни видове малка по мащаби инфраструктура за обществено ползване. Очакванията на публичния сектор включват решаване на важните проблеми и нужди на инфраструктурата: ремонт и реконструкция на пътната мрежа, която е в незадоволително състояние; изграждане,	Мярка „Инвестиции за проучване, развитие и популяризиране на културното, историческото и природното наследство и бит на територията на МИГ-ЛОМ“ , Мярка

Този документ е създаден в изпълнение на проект № BG06RDNP001-19.610-0106-C01, „МИГ-Лом продължава да развива местната инициатива“, изпълняван по Процедура BG06RDNP001-19.610, Подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., източник на финансиране ЕЗФРСР, Програма за развитие на селските райони (за мерки по чл. 9б, т. 2 от ЗПЗП)

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ
ИНВЕСТИЦИОННИ
ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО
ВЪЗМОЖНОСТИ

МИГ ЛОМ
МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА

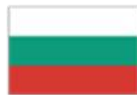
ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

	<p>доизграждане или рехабилитация на ВиК инфраструктурата (ниско ниво на изграденост на канализационна мрежа в почти всички населени места в общината и в някои от населените места, липсата ПСОВ в общината, нуждата от подобряване на селищната среда (места за отдых, детски и спортни площадки, подобряване на състоянието на мрежата на уличното осветление, в т.ч. подобряване на енергийната ефективност и т.н.). В допълнение, беше идентифицирана нуждата от създаване на социално предприятие, което ще насърчи уязвимите групи за трудова заетост и ще подпомогне за социално-икономическата интеграция на маргинализирани групи и такива в риск от изключване. Акцент се поставя и върху развитието на туризма с акцент поречието на р. Дунав, на база потенциала на местните природни ресурси, културно-историческо наследство (КИН) и културно многообразие, развитие на икономическите дейности, базирани на р. Дунав, оптимизиране на териториалната свързаност и достъпа до пазари чрез подобряване на комуникационно-транспортна мрежа и достъпа до услуги на територията.</p>	<p>„Инвестиции в подкрепа на неселскостопански дейности“; Мярка „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“. Мярка „Достъп до пазара на труда на безработните и неактивните лица, както и групите в неравностойно положение“, както и останалите две по ПРЧР.</p>
Стопански сектор		
<p>Предприятия извън сектора на земеделието (Промислени фирми: производствени предприятия, транспорт, складиране и пощи и др.; Фирми – туризъм, ресторантьорство и хотелиерство, ремонт на автомобили и мотоциклети; Фирми – търговия и услуги, включително самоосигуряващи се лица)</p>	<p>Проблемите на предприятията извън сектора на земеделието са свързани основно с остарялата производствена база и липсата на качество и разнообразие в произведената продукция. Създаването на неземеделски микропредприятия в секторите с висок потенциал за развитие (туризъм, услуги и т.н.) е от съществено значение за подпомагане процеса на диверсификация на местната икономика, което е особено важно за община Лом. Нагласите на заинтересованите страни показват висока степен на готовност и желание за развитие на различни неземеделски дейности. В допълнение, е изведена необходимост от разширяването на производственият процес, подобряване на технологиите и модернизация на техническият инвентар. Предприятията отбелязват и като съществен проблем за нормалното им функциониране намирането на квалифицирани кадри в различни отрасли, затова е необходимо професионалното обучение и квалифициране на работната ръка. Стимулирането на инвестиции в отраслите ще допринесе за икономическото развитие и ограничаване на безработицата на територията на МИГ Лом. Като добра възможност и перспектива в развитието си, МСП отбелязват важноста на стратегическото географско положение на територията, което осигурява по-лесен достъп до чуждестранни пазари, необходимостта от</p>	<p>Мярка „Инвестиции в подкрепа на неселскостопански дейности“; Мярка Социално-икономическа интеграция на маргинализираните общности-роми“, Мярка „Достъп до пазара на труда на безработните и неактивните лица, както и групите в неравностойно положение“, Мярка Насърчаване и подпомагане на младежката заетост“; Мярка „Повишаване на иновационния капацитет и конкурентоспособност на МСП чрез внедряване на иновации“.</p>

Този документ е създаден в изпълнение на проект № BG06RDNP001-19.610-0106-C01, „МИГ-Лом продължава да развива местната инициатива“, изпълняван по Процедура BG06RDNP001-19.610, Подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., източник на финансиране ЕЗФРСР, Програма за развитие на селските райони (за мерки по чл. 9б, т. 2 от ЗПЗП)

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ
ИНВЕСТИЦИОННИ
ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО
ВЪЗМОЖНОСТИ

МИГ ЛОМ
МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

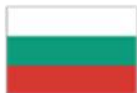
	<p>технологичното обновление на производствената база, най-вече в промишления сектор, осигуряващ най-значителната част от работните места.</p> <p>Акцент се поставя и върху намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване, оптимизиране на пространствената свързаност и физическата среда, подобряване качеството на услугите и условията на живот на територията, кариерно развитие чрез образование и квалификация на работната сила в съответствие с нуждите на местния пазар на труда, развитие на туризма и стимулиране на местната зелена икономика и ускоряване устойчивия, технологичен и дигитален преход на съответните икономически дейности.</p>	
Земеделски производители и преработватели	<p>В процеса на подготовка на СВОМР като основен проблем в сектора на селското стопанство, земеделските производители изтъкват нуждата от модернизация в стопанствата. Алтернативните източници на енергия са необходимост, тъй като не всички стопанства са електрифицирани, а и прилагането на алтернативни източници влияе на екологичната обстановка в територията.</p>	<p>Мярка „Подкрепа за инвестиции в земеделски стопанства“;</p>
Нестопански сектор		
Културни организации (вкл. читалища, културни дейци – ФЛ и др.)	<p>Основните изразени проблеми и потребности пред кандидатите са установени в недостига на материални средства за осъществяване проекти на висока стойност. Идентифицират се проблеми със сградният фонд – като липсата на отоплителни източници в помещенията, необходимост от сценични облекла и носии за самодейните колективи в читалищата, обогатяване на библиотечното богатство, инвестиции в съвременна озвучителна техника и др. Бяха изведени и основните потребности и проблеми в региона, касаещи състоянието на сградите, необходимостта от реконструкция и реставрация.</p>	<p>Мярка „Инвестиции за запазването на духовния и културния живот територията на МИГ Лом“ и/или „Инвестиции за проучване, развитие и популяризиране на културното, историческото и природното наследство и бит на територията на МИГ-ЛОМ“;</p> <p>Мярка „Повишаване на осведомеността относно практиките и поведението във връзка с устойчивото потребление, кръговата икономика, мониторинга на отпадъците както и информационни и разяснителни кампании за заинтересованите страни и населението“.</p>

Този документ е създаден в изпълнение на проект № BG06RDNP001-19.610-0106-C01, „МИГ-Лом продължава да развива местната инициатива“, изпълняван по Процедура BG06RDNP001-19.610, Подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., източник на финансиране ЕЗФРСР, Програма за развитие на селските райони (за мерки по чл. 9б, т. 2 от ЗПЗП)

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ
ИНВЕСТИЦИОННИ
ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО
ВЪЗМОЖНОСТИ

МИГ ЛОМ
МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

<p>НПО от всички сектори</p>	<p>Основните идентифицирани нужди са насочени към насърчаване на социалното включване и достъп до социални услуги, подобряване на знанията, уменията и квалификацията на човешките ресурси.</p>	<p>Мярка „Социално-икономическа интеграция на маргинализираните общности-роми“; Мярка „Достъп до пазара на труда на безработните и неактивните лица, както и групите в неравностойно положение“; Мярка „Насърчаване и подпомагане на младежката заетост“; Мярка „Създаване на условия за достъп до образование чрез преодоляване на демографски, социални и културни бариери“.</p>
------------------------------	---	--

VII. ПРОГРАМИ И МЕРКИ С ВИСОК И СЪОТВЕТНО С НИСЪК ПОТЕНЦИАЛ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ ПО СВОМР

На база анкетното проучване и попълнените проектни фишове сред програмите с най-висок потенциал за кандидатстване по СВОМР към датата на предаване на настоящия доклад се открояват следните:

СПРЗСР 2023 – 2027

- Инвестиции за отдих и туристическа инфраструктура и съхраняване на нематериалното културно и природно наследство;
- Инвестиции в преработка на селскостопански продукти;
- Инвестиции за неселскостопански дейности;
- Инвестиции в основни услуги и дребна по мащаби инфраструктура в селските райони;
- Дейности за запазване на духовния и културен живот на населението в селските райони;
- Инвестиции в земеделски стопанства, насочени към опазване на компонентите на околната среда;

ПКИП 2021-2027

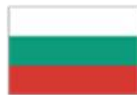
- „Повишаване на осведомеността относно практиките и поведението във връзка с устойчивото потребление, кръговата икономика, мониторинга на отпадъците както и информационни и разяснителни кампании за заинтересованите страни и населението;

ПРЧР 2021-2027

Този документ е създаден в изпълнение на проект № BG06RDNP001-19.610-0106-C01, „МИГ-Лом продължава да развива местната инициатива“, изпълняван по Процедура BG06RDNP001-19.610, Подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., източник на финансиране ЕЗФРСР, Програма за развитие на селските райони (за мерки по чл. 9б, т. 2 от ЗПЗП)

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ
ИНВЕСТИЦИОННИ
ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО
ВЪЗМОЖНОСТИ

МИГ ЛОМ
МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

- Мерки за активиране и включване в заетост на неактивни и безработни младежи“;
- Насърчаване на заетостта и включване в пазара на труда на безработни и неактивни лица и хора от уязвимите групи;
- Мярка за Социално-икономическа интеграция на маргинализираните общности-роми“;

ПО 2021-2027

- Мярка „Създаване на условия за достъп до образование чрез преодоляване на демографски, социални и културни бариери“;

ПОС. 2021-2027

- Повишаване на осведомеността относно практиките и поведението във връзка с устойчивото потребление, кръговата икономика, мониторинга на отпадъците както и информационни и разяснителни кампании за заинтересованите страни и населението;

На база анкетното проучване и попълнените проектни фишове сред програмите с най-нисък потенциал за кандидатстване по СВОМР към датата на предаване на настоящия доклад се открояват следните:

СПРЗСР 2023 – 2027

- Възстановяване на земеделски потенциал след природни бедствия или катастрофични събития и инвестиции в подходящи превантивни действия;
- Инвестиции в горския сектор;
- Инвестиции в първична преработка на дървесина;
- Инвестиции в напояване;

ПРЧР 2021-2027

- Мерки за активно стареене и остаряване в добро здраве;

ПОС 2021-2027

- Работа със заинтересованите страни в подкрепа на опазване на биологичното разнообразие, вкл. противодействието срещу браконьерството, трафика и незаконната търговия с екземпляри от дивата флора и фауна.

Мерките предстоят да бъдат дискутирани в предстоящите срещи и допълнени в случай на изменения, настъпили от указания/наредби/заповеди/насоки от УО на отделните програми и СПРЗСР.

VIII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

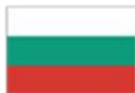
Въз основа на посоченото в предходните раздели от настоящия доклад – проучване и анализ на заинтересованите страни на територията на МИГ-Лом може да се заключи, че:

❖ Категорично е спазен подходът „отдолу-нагоре“ при идентифицирането на заинтересованите страни и техните нужди и потребности.

Този документ е създаден в изпълнение на проект № BG06RDNP001-19.610-0106-C01, „МИГ-Лом продължава да развива местната инициатива“, изпълняван по Процедура BG06RDNP001-19.610, Подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., източник на финансиране ЕЗФРСР, Програма за развитие на селските райони (за мерки по чл. 9б, т. 2 от ЗПЗП)

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ
ИНВЕСТИЦИОННИ
ФОНДОВЕ

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО
ВЪЗМОЖНОСТИ

МИГ ЛОМ
МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА
ГРУПА

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 – 2020 г.
ЕВРОПЕЙСКИ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

❖ Подробно са проучени проблемите на територията, както и нуждите на заинтересованите страни.

❖ Идентифицирани са потенциалните мерки на програмите, както и интересът към тях от страна на заинтересованите страни.

❖ Изведени са програмите и мерките, които са съответно с висок и с нисък потенциал за кандидатстване по СВОМР за целите на правилното им планиране в стратегическия документ.

IX. ПРИЛОЖЕНИЯ

1. Анкетна карта – образец;
2. Фишове за проектни идеи – образец;
3. Данни за контакт с респондентите, участвали в анкетното проучване.